

Prihodnji teden se sestane centralni komite KPI

Kritične ocene komunističnega vodstva na račun gospodarske politike vlade

Vodstvo KPI ni govorilo o »primeru Napolitano«, ker ne obstaja

Mafijski zločin v Catanii

CATANIA — Včeraj zvečer je policija odkrila truplo 59-letnega novinarja Giuseppa »Pippa« Fave, ki je bil zelo znan v sicilskih krogih kot izreden poznavalec mafijskega pojava. Kaže, da gre za umor.

Pippo Fava je še prejšnji teden po neki zasebni televizijski postaji opozoril na dejstvo, da se mafija razvija in postaja iz dneva v dan bolj nevarna. V vrstah mafije, je dejal, je vedno več pomembnih osebnosti, morda celo politikov. Kar preseneča je dejstvo, da se je mafija, če je res odgovorna za Favovo smrt pojavila tokrat tudi v Catanii.

RIM — Vodstvo KPI se je sestalo včeraj, da bi proučilo nekatera notranja vprašanja ter splošen gospodarski položaj. Glede prve točke dnevnega reda — vprašanje Evrope in evropskih volitev — je bilo sklenjeno, da bodo tem vprašanjem posvetili več pozornosti na prihodnjem zasedanju centralnega komiteja partije, ki bo prihodnji teden.

Kar zadeva gospodarska vprašanja in gospodarsko politiko vlade je KPI ponovila svoje načelne kritike, obenem pa je postavila tudi vrsto alternativnih predlogov, kar dokazuje, da je komunistična partija razklopnjena iskanju dialoga z vlado. Kakšno je stališče KPI do vladnih ukrepov bo znano danes, ko bodo objavili sklepni dokument, ki so ga soglasno odobrili.

Vodstvo KPI pa ni govorilo o tako imenovanem »primeru Napolitano«, ker slednji ne obstaja. S tem v zvezi je bil Minucci zelo jase, »saj smo resni ljudje in se ne pustimo pogojevati po nekaterih časopisih«. Pomisleki, ki jih je Napolitano izrazil v svojem članku, je menil Minucci, so znani in se z njimi strinja velik del partije.

Predsednik komunistične skupine v poslanski zbornici Napolitano pa je napisal še en članek za Unità, v katerem je nekoliko pojasnil smisel svojih izjav. V tem članku pravi da so pomisleki, ki jih je direktor demokristjanskega glasila »Il Popolo« Galloni izrekel tako glede njegovega članka, kot glede članka Renata Zangherija brezpredmetni. Galloni je dal popolnoma neustrezno podobo parlamentarne debate glede finančnega

zakona, ki je bila zelo napeta in negotova do konca. Na parlamentarno razpravo je imela odločilen vpliv ostra kritika komunistov in vrsta predlogov, ki so jih dali. Mnogo bolj objektivni in pozitivni so komentarji tako Gallonija, kot drugih predstavnikov strank, predvsem socialistov glede odnosov med vlado, večino in opozicijo. Če bi glede teh vprašanj prišlo do večjega soglasja, pravi Napolitano, bi to brez dvoma koristilo demokraciji in bi lahko sprožilo razpravo o reformah institucij, za katero komunisti trdijo, da mora biti ločena od razprave, ki zadeva vladno dejavnost. Napolitano kritizira petstrankarsko vlado, ker se čedalje bolj pogosto poslužuje nujnih zakonskih odlokov in se zateka k glasovanjem o zaupnici ter je prejudicialno zaprta do opozicije.

V Ljubljani predstavili srečanje malih odrov Postalo naj bi festival obeh Goric

NA 2. STRANI

Spopadi med delavci Talбота v Poissyju

Zaostrojuje se kriza v francoskem avtomobilskem koncernu Talbot. Tovarna v Poissyju je že nekaj dni prizorišče ostrih spopadov med delavci, ki bi hoteli nadaljevati s delom in tistimi, ki bi hoteli nadaljevati stavko. Izgredi so včeraj dosegli tako stopnjo, da so morali sindikalisti v zasedeno tovarno poklicati policijo. Obračun je bil 35 ranjenih.

Napetost v Poissyju je odraz krize, ki jo preživlja ta tovarna. 1.900 delavcem grozi odpust, pa tudi za ostale perspektive niso kdove kako rožnate.

NA 12. STRANI

Manjša se upanje v uspeh Stockholma

MOSKVA — Po zunanjem ministru Gromiku je včeraj tudi sovjetska agencija »Novosti« ohladila upanja v uspeh skorajšnjega dialoga med obema supersilama na konferenci o razorožitvi v Evropi, ki bo v prihodnjih dneh v Stockholmu. »Novosti« navajajo, da ne bosta spremenili bistva, ne konferenca v Stockholmu, ne napovedano srečanje Gromiko - Shultz, saj so ZDA z namestitvijo manevrirnih raket in raket srednjega dometa v Evropi dokončno pokopale ženevska pogajanja, da bo treba ogromno naporov in truda za obnovo dialoga.

Čisto drugačne so reakcije ameriškega državnega tajništva, ki vztraja na zahtevi, da je Stockholm sedež, kjer bi lahko obnovili dialog. ZDA seveda zavračajo sovjetske trditve in navajajo, da so le sovjetske rakete »SS-20« povzročile sedanjo oboroževalno tekmo.

Tunizijski »krušni upor« terjal več kot 60 mrtvih

TUNIS — Kljub izrednemu stanju, policijski uri, ukinitvi šolskega pouka in ukazu vojski, naj z orožjem zatire vsak nemir, so včeraj v Tuniziji ponovno izbruhnili spopadi v tako imenovanem »krušnem uporu«. Po še neuradnem in začasnem obračunu je v nemirih od 29. decembra do včeraj izgubilo življenje kakih 60 oseb, več sto pa je ranjenih. Podvojitve cene kruha in vseh žitnih izdelkov je kot kaže prehodno breme za revnejše tunizijske sloje, da bi ga mirno sprejeli. V takem položaju seveda z lahkoto ribarijo v kačem razne islamske fundamentalistične skupine. Prav zato vsi pričakujejo sklep tunizijskega sindikata, ki pa je baje že dosegel sporazum z vlado, ki bi ob povečanih plačah omilil sedanje podražitve.

Britanski meč visi nad gospodarsko skupnostjo

DUŠAN SNOJ

BRUSELJ — Po kratkotrajnem novoletnem premirju je v Evropski gospodarski skupnosti znova začela naraščati temperatura. Za najnovejšo zaostritvijo tiči včerajšnja izjava britanske premierke Margaret Thatcher, da bo London prenehal plačevati v skupno blagajno, če do konca marca iz nje ne dobi okrog 500 milijonov funtov šterlingov (709 milijonov dolarjev), ki mu jih dolguje EGS.

Na sedežu komisije EGS v Bruslju z nelagodnostjo spremljajo grožnje iz Velike Britanije. Če bi se le-ta resnično odločila za takšno potezo, bi to utegnilo povzročiti finančni in politični bankrot deseterice.

Medtem ko v Bruslju še niso razčistili, ali gre za nevarnost nove vojne v deseterici ali le za poskusni balonček, s katerim »železna lady« preizkuša ozračje v skupnosti, pa je zadeva izzvala energične reakcije v evropskem parlamentu. Piet Dankert, predsednik te ustanove, ki je po neuspe-

šnem vrhunskem sestanku EGS v Atenah decembra za nedoločen čas zamrznila refundiranje denarja za Veliko Britanijo, v današnji številki bruseljskega dnevnika Le Soir trdi, da je jedro problema v tem, ker je »Velika Britanija sicer povezana z Evropo, ne pa tudi vanjo vključena.«

Brez dlake na jeziku predsednik parlamenta trdi, da se je EGS zapletla v tri zanke: brezplodne sestanke na vrhu, nacionalno sebičnost nekaterih funkcionarjev in ... pritiske Margaret Thatcher. »Deseterica s prazno blagajno«, razlaga Nizozemec Dankert, »bo lahek plen Velike Britanije. Brez sredstev bo Evropa morala pristati na zahteve Londona.«

Krivo do neprijetni »britanski problem«, ki je eden od poglavitnih razlogov za presenetljive razsežnosti poloma decembrskega sestanka predsednikov vlad ali držav EGS v Atenah, kjer so šla mnenja tako vsakega, da ni bilo moč sestaviti niti simboličnega zaključnega sporočila sestanka, pripisuje predvsem Londonu. Obrazec, po katerem Britanci izračunavajo razliko med vplačano in porabljenim članarino v EGS, je po njegovi presoji »popolna izmišljotina«. »Če bo vsak-

do računal, koliko daje v EGS in koliko od nje dobi, bomo razklali Evropo.« Načelo »pravičnega prispevka« je po njegovem mnenju nevzdržno zaradi različnih ravni razvoja v skupnosti. Samo vprašanje skupne blagajne se mu zdi nepomembno v primerjavi s koristmi in vlogo skupnega trga. Škode od članstva v EGS nimajo bogati, temveč siromašnejši, ki morajo odpreti meje, čeprav bi lahko s carinami varovali svoje trge in šibke industrije. »Toda te škode zaradi tržnega tekmovanja z močnejšimi partnerji ni mogoče izraziti v proračunskih številkah«, razlaga Dankert.

Medtem ko ni jasno, kako se bo razpletal spor med Londonom, ki terjaja svoj denar, in parlamentom, ki ga je pripravljen dati le, če se EGS skupaj dogovori o trajni razrešitvi »britanskega problema« v okviru široke reforme EGS, pa deseterica živi iz rok v usta. V Bruslju zdajšnje finančne težave rešujejo z odlaganjem izplačil kmetom. Z zavlačevanjem izplačevanja podpor bo EGS letos lahko privarčevala okrog 140 milijonov dolarjev, so izračunali v komisiji EGS. »A to ne more preprečiti«, pravi Dankert, »da skupnost najkasneje letos poleti ne ostane povsem brez denarja.«

Poturica hujši od Turčina

VOJMIRO TAVČAR

Ipsse dirit. V včerajšnjem uvodnem članku listarskega glasila Voce libera je melonarski prvak, bivši župan sicer pa evropski poslanec Manlio Cecovini spet načel problem zaštite naše narodnostne skupnosti, češ da zadnji dogodki v Trstu dokazujejo, da problem obstaja in ga je treba zato rešiti.

V tonu in slogu, ki se v znatni meri razlikuje od običajnega pisanja Voce libera, saj je navidezno umirjen in kulturn, medtem ko ostali sodelavci glasila obilno namakajo svoje pero v ceneno ironiziranje in izrazoslovje, ki je pod vsako kritiko, nam Manlio servira svoj recept. Formalna umirjenost in uglajenost pa seveda ne pomenita vsebinske sprejemljivosti, nasprotno. Z vsebinskega vidika se Cecovini opredeljuje za vse tiste prijeme, ki jih ne zavračamo samo Slovenci kot skupnost, pač pa jih odklanjajo tudi mednarodni dokumenti in zlasti stališča OZN o manjšinah.

Načela, ki jih navaja Cecovini kot osnovo zakona, ki naj bi obravnaval vse manjšine, narodnostne in jezikovne, v Italiji in ne samo slovenske, so sledeča: manjšine so kulturni in predvsem jezikovni problem, zato zaštita naj zadeva samo zgodovinsko in kulturno izročilo, v nobenem primeru pa ne sme zajeti gospodarske problematike. Uradni jezik države je in ostane italijanski, manjšinski jezik, ki mu gre priznati enako dostojanstvo, je le zaščiten jezik, ne pa drugi uradni jezik. Zato, ko je dovoljena uporaba manjšinskega jezika v odnosu z javnimi uradi, bo manjšinec dobil odgovor v italijanski in le na njegovo izrecno zahtevo bo lahko dobil še prevod v svojem jeziku. Seveda pa te itak omejene pravice ne gredo vsej manjšini, pač pa le tistemu delu, ki živi v krajih, kjer presega 25 odstotkov prebivalstva. Številčno razmerje — pravi Cecovini — je treba periodično preverjati, nikakor pa določiti, kot meni KD — enkrat za vselej območja, kjer naj zaštita velja. Kdor zahteva zaštito pa mora svojo pripadnost manjšini tudi uradno dokazati.

Manjšina pa ni problem etnične pripadnosti ali krvi, pač pa predvsem kulturno vprašanje kot odraz osebne izbire, ki jo prizadeti v vsakem trenutku lahko spremenijo. Medtem ko je treba gledati s simpatijo na pojav spontane integracije — meni Cecovini — kot odgovor spremenljivim kulturnim izborom, je treba odkloniti koncept asimilacije, ki intuitivno predpostavlja tudi psihološki pritisk ene strani nad drugo.

Ne zapirajmo torej oči, ugotavlja listarski prvak in zaključuje: »Problem obstaja in je problem kulturne sožitja. Lotiti se ga je treba ob spoštovanju obeh kultur, brez vsakršnega nadkriljevanja ene skupnosti nad drugo, lojalno in z dobro voljo. Če bomo znali stopiti na to pot, rezultat ne bo izostal.«

To je torej recept Manlia Cecovinija, v bistvu, če lahko nekoliko poenostavim, stalno preštevanje in spodbujanje integracije, s »simpatijo« seveda. Na tako ponudbo je seveda dokaj težko odgovoriti s čim drugim kot z jasnim in odločnim NE. Ima te, da bi NE zabelil s kakšno krepko na račun ponujevalca in ponudbe, potem pa se premisliš in izbereš rajši pot kulturnega, zato pa nič manj odločnega odgovora. Začnimo kar z ugotavljanjem, da se Cecovinijev recept tako po vsebini kot tudi po duhu povsem oddaljuje od zakonskega predloga, ki ga je izoblikovala bivša pripadnica liste Aurelia Gruber Benico, predvsem pa se po vsebini in po duhu oddaljuje od resolucije o pravicah manjšin, ki jo je evropski parlament sprejel leta 1981. Poleg tega

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Cecovini

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pa se po vsebini in duhu razlikuje od vseh mednarodnih dokumentov o manjšinskem vprašanju.

Vzemimo le problem preštevanja. V nobenem splošnem mednarodno-pravnem aktu ali sklepu mednarodnih organov ni pojem manjšine niti obseg pravic, ki manjšinam in njihovim pripadnikom gredo, postavljen v odvisnost od števila ali odstotka manjšinskega prebivalstva. Nasprotno, pogosto se ugotavlja, da obseg pravic ni odvisen od števila pripadnikov manjšine, kar je na primer izrecno stališče odbora OZN za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije, ki je leta 1974 poudaril, da »pravice manjšin niso odvisne od števila ali odstotka njihovih pripadnikov, ki ga le-ti predstavljajo na celotno prebivalstvo«.

Cecovini velikokrat poudarja, da bi zaščitne norme, ki jih predvidevajo zakonski osnutki KPI, PSI, SSK in KD v bistvu pomenile privilegij manjšine v primerjavi z večino in naglašajo nujnost enakosti. Vendar kaj je enakopravnost glede na manjšinsko vprašanje? Mednarodno sodišče za pravice v Haagu je glede tega problema poudarilo, da samo formalna enakopravnost ni dejanska enakopravnost. Res je potrebno — pravi sodišče — da se državljanom različnim po veri, rasi, jeziku, zagotovi formalna enakopravnost, obenem pa je treba zagotoviti manjšinam in njihovim pripadnikom tudi, da morejo ohranjati svoje etnične značilnosti, kulturo, tradicije, narodnostno samobitnost. Prava enakost — je poudarilo sodišče — izključuje vsakršno diskriminacijo, dejanska enakopravnost pa lahko zahteva, da je potrebno različno postopanje, da bi se vzpostavilo ravnotežje med različnimi položaji. Vendar — dodajamo mi — dejanske enakopravnosti manjšine ne more biti, če kot skupnost in kot posamezniki ni enakopravna na vseh področjih in torej ne le na jezikovnem, šolskem in kulturnem področju, pač pa tudi na družbenogospodarskem.

Pogledi in izhodišča tistih, ki izražajo zadržke o posebnih pravicah pripadnikov manjšin — ugotavlja dr. Ernst Petrič — so seveda vsakokrat družbenoekonomskega pogoja v določenih konkretnih zgodovinskih okoliščinah. V evropskem in severnoameriškem prostoru na slednji po svojem družbenoekonomskem bistvu še vedno izražajo asimilatorske težnje tako imenovanih »državnih narodov«. Cecovinijevi pogledi, še zlasti tam ko s simpatijo gleda na proces integracije, sovpadajo s koncepcijo »topilnega lonca«. Pri tem seveda Cecovini daje poudarek na spontanost integracije, pozablja pa, da ta proces ni nikoli spontan, pač pa pod prisilo, da je tudi tisti, ki se integrira, žrtev nekega nasilja ko gre za pripadnika neenakopravne skupnosti. Če ne zaradi drugega zato, ker je — kot je naglasil evropski parlament — kulturna in etnična identiteta danes ena najbolj pomembnih psiholoških materialnih potreb. Cecovini pa tega očitno ne more priznati, saj bi se izneveril samemu sebi in svoji opredelitvi za »višjo kulturo«. S svojim uvodnikom v Voce libera pa potrjuje tudi že dolgo znano resnico, da je poturica vselej lučiji od Turčina.

VOJMIRO TAVČAR

□ ATENE — Grška državna turistična organizacija je pozdravila sklep jugoslovanskega izvršnega sveta o ukinitvi depozita za prvo potovanje Jugoslovancev v tekočem letu v tujino. Turističnemu gospodarstvu države je to prinesla kot najprijetnejšo novoleto novico, na podlagi katere v Grčiji že načrtujejo obisk v prihodnji turistični sezoni. (dd)

ZIS: Spoštovati odlok o zamrznitvi cen!

BEOGRAD — ZIS je na včerajšnji seji razpravljal o poročilu o izvajanju sklepa o določanju najvišjih cen proizvodov in storitev iz pristojnosti vseh družbenopolitičnih skupnosti. Ugotovil je, da nekatere OZD in družbenopolitične skupnosti kršijo in poskušajo izigrati sklep o zamrznitvi cen. To poskušajo s spremembami tehničnih normativov, slabšo kakovostjo nekaterih izdelkov, prijavljanjem tako imenovanih novih proizvodov, zviševanjem različnih taks in podobno.

ZIS je opozoril na nujnost angažiranja vseh družbenopolitičnih organizacij, pristojnih organov družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih organov v OZD, da dosledno uresničujejo sklep o zamrznitvi cen in preprečujejo vse oblike poskusov njegovega izigravanja. Brez poslednega uresničevanja tega odloka ne bo mogoče uresničiti bistvenih ciljev gospodarske politike v letošnjem letu in to posebej na področju ohranitve življenjske ravni, znižanja inflacije in ohranitve učinkov sklepa o odpravi razlik v cenah.

ZIS poudarja, da so nezakonite vse oblike dvigovanja cen po sprejetju sklepa o določitvi višje ravni cen. Zato je sklenil, da morajo vsi organi in organizacije, ki so povišali cene izdelkov ali storitev, le-te znižati na prejšnjo raven. (dd)

Cilj je festival obeh Goric

MARIJ ČUK

LJUBLJANA — Kaj pomenijo goriška srečanja malih odrov? Predvsem zблиževanje in srečevanje ljudi, ki jim je gledališko iskateljstvo pri srcu, potem pa tudi uveljavljanje enotnega slovenskega kulturnega prostora, ki se lahko ta čas izrazito uveljavlja po gledaliških poteh. Ta izhodišča so bila izrečena na včerajšnji tiskovni konferenci v ljubljanskem Cankarjevem domu, ko so predstavniki Primorskega dramskega gledališča in goriškega kulturnega doma osvetlili in predložili letošnji spored, ki se bo začel 12. t.m. v Novi Gorici. Gledališko srečanje malih odrov v Novi Gorici ni samo prireditev slovenskih ali tujih teatrov, temveč gre v srčko celotnega uredstvomstva ob meji, takega uredstvomstva, kjer ni več zapornic ali omejitev. V tem smislu je spregovoril podpredsednik izvršnega sveta občinske skupnosti iz Nove Gorice Stojan Fakin, ki je naglasil, da pomenijo goriška srečanja malih odrov več kot samo odsko prireditev. Gre namreč za sodelovanje dveh občin, ki živita v različnih družbenopolitičnih stvarnostih, a ki vzpo-

stavljata dialog na različnih ravneh. Fakin je ob tem še poudaril, da je v zadnjem času zadobilo to sodelovanje med Gorico in Novo Gorico nove kvalitete, ki jih je pripisovati prav kulturnemu sodelovanju. Gre za stalno pretapljanje vrednot, kot da ne bi bilo med obema mestoma meje in v ponazoritev temu je navedel nekaj konkretnih akcij, ki so bile v zadnjem času izpeljane med obema občinskima skupnostima.

V tem smislu se je izrazil tudi predstavnik goriške občine Damjan Paulin. Poudaril je, da se je v letošnji organizacijsko strukturo trinajstih GSMD vključila tudi goriška občinska uprava z organizacijo in financiranjem nekaterih prireditev v Gorici. To je zaenkrat izhodišče nadaljnjega sodelovanja, ki bo obrodilo še mnogo sadov tudi zato, ker gre manifestacija preko regionalnih mej in vključuje celo področje Alpe - Jadran. O velikem pomenu sodelovanja med obema Goricama je v imenu upravnega odbora kulturnega doma iz Gorice spregovoril tudi Edmund Košuta, ki je podčrtal, da take oblike sodelovanja odpirajo nove perspektive med tu živečima narodnostnima skupnostima. Z goriškimi srečanji malih odrov je Gorica dobila še eno manifestacijo, s katero se lahko uveljavlja in ponaša tudi navzven.

In prav o novi vsebinski zasnovi goriškega srečanja malih odrov je spregovoril tudi programski vodja PDG Emil Aberšek, ki je zazelel, da bi ta srečanja postopoma prehajala v gledališki festival vseh dežel Alpe - Jadran. Nato je Aberšek orisal še spored celotnih srečanj, ki se bo odvijal v Novi Gorici, Gorici, Ljubljani in v Trstu, kjer bosta v okviru tega srečanja dve predstavi. Jedro sporeda pa sestavljajo še vedno slovenske predstave. Glavna značilnost mora biti iskateljstvo in nov gledališki izraz, ki so značilni za male odre.

Na koncu gre poudariti soudeležnost goriške občinske uprave pri prirejanju te tradicionalne gledališke manifestacije, ki ni samo manifestacija Nove Gorice, ampak gledališki festival obeh Goric, saj umetniškega odrskega sporočila, ne morejo omejevati meje, ker je umetnost vsesplošnega značaja in zato si tudi prireditelji tostran in onstran meje prizadevajo, da bi res postala srečanja malih odrov festival obeh Goric, kot se bo najbrž izkazalo že letos, ko bodo srečanja malih odrov potekala v Novi Gorici in Gorici in s tem tudi konkretno (in ne samo v besedah) uresničevala enoten slovenski kulturni prostor.

Medtem ko se nadaljujejo spopadi v Šufu Džemajel bo danes predložil novi načrt za utrditev miru

BEJRUT — Libanonski predsednik Amin Džemajel bo danes predstavil novi načrt o utrditvi premirja v Libanonu, ki predvideva tudi novo lokacijo za italijanske vojake v Bejrutu. Zadnje podrobnosti načrta so določili včeraj dopoldne na srečanju z libanonsko - saudskim posrednikom Rafikom Harirjem.

V glavnih točkah predvideva »Harirjev načrt« umik falange iz pokrajine Iklim Harub in prisotnost libanonske redne vojske na vseh ozemljih, ki jih ni zasedla izraelska ali sirjska vojska. Izjema bo le Šuf, ki ostaja v rokah Džumblatovih družin. Druzi in Siriji so načelno že sprejeli ta načrt, glavna neznanka pa je predvsem Bejrut in njegova neposredna okolica.

Predsednik Džemajel bi želel, da bi od Francozov izpraznjene položaje v zahodnem Bejrutu pri Wadiju Abu Zamilu zasedla italijanska vojska. S tega območja so se Francozi umaknili, ker so bili preveč izpostavljeni ostrostrelcem in terorističnim napadom. Po mnenju o-

pazovalcev je to eno najbolj vročih območij Bejruta, saj so se v razdejana poslopja vselili predvsem obuboženi šiiti, ki so pribežali iz južnega Libanona pod izraelsko okupacijo.

Trenutno ni še povsem jasno, ali bi to bilo za italijanski kontingent novo breme ali le zamenjava položajev. Pri palestinskih taboriščih Sabra in Šatila je po mnenju libanonske vlade položaj relativno miren, da je italijanska prisotnost trenutno odveč.

Poleg tega skuša novi načrt doseči »nevtiralizacijo« bejrutskega letališča in nadzorstvo nad obalno cesto, ki pelje proti izraelskim položajem na jugu države.

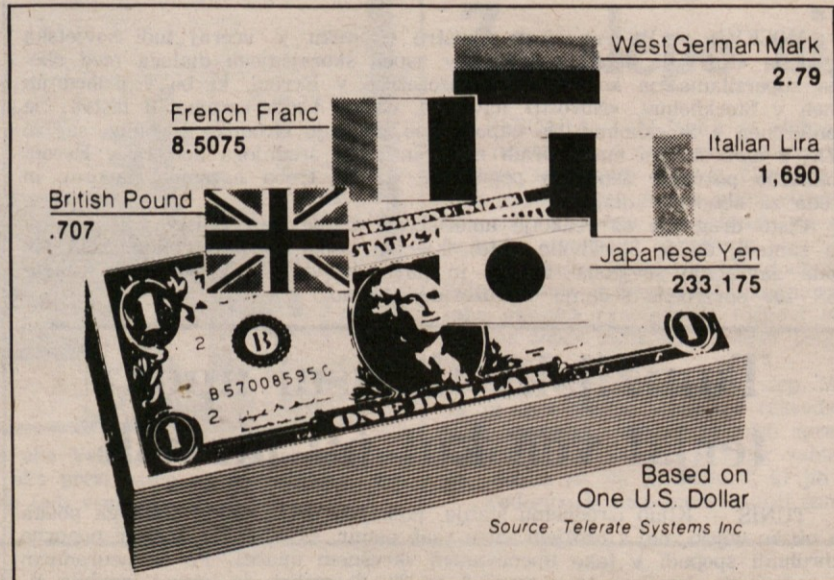
Medtem pa se je kot kaže premaknila tudi jordanška diplomacija, saj je kralj Husajn sklical izredno zasedanje parlamenta, ki se ga bodo udeležili tudi poslanci iz Cisjordanije. Prisotnost poslancev z zasedenih ozemelj daje slutiti, da je hašemitski monarh pokopal sklep iz Rabata in da je ubral pot tihega dogovarjanja

Scalfaro poročal o javnem redu

RIM — Predsednik vlade Craxi je vodil včeraj popoldne sejo o javnem redu, ki se je je med drugimi udeležil tudi notranji minister Scalfaro. V svojem obširnem uvodnem poročilu je notranji minister govoril o dejavnosti sil javnega reda, tako karabinjerjev kot policije v boju proti najrazličnejšim oblikam kriminala. Scalfaro je podčrtal velike uspehe v boju proti terorizmu, v okviru katerega so aretirali 83 skrajnolevičarskih teroristov in 52 fašistov.

Scalfaro je tudi opozoril na angažiranost sil javnega reda v boju proti organiziranemu kriminalu ter podčrtal na uspehe pri osvoboditvi nekaterih ugrabljenih oseb.

Dolar zopet kvišku

Risba, ki jo je pripravila agencija AP, ponazarja vrednost ameriškega dolarja v primerjavi z nekaterimi drugimi valutami velikih industrializiranih držav zahoda. Tudi včeraj je vrednost ameriškega dolarja narasla in je v Milanu dosegla vrednost 1694,75 lire.

Na pobudo osmih nevrščenih držav

V varnostnem svetu zahteva o koncu agresije na Angolo

NEW YORK — Že nekaj dni trajajoča agresija južnoafriškega rasističnega režima je prodrla v širšo zahodno javnost šele po zaslugi osmih nevrščenih držav, ki so v varnostnem svetu OZN zahtevale takojšnjo prekinitev vojaških operacij in umik južnoafriške rasistične vojske tudi z juga države, kjer se nahaja že dobri dve leti.

V svoji sedanjí ofenzivi je južnoafriška vojska prodrla preko 200 kilometrov severno od angolsko - namibijske meje. Pretorijski vojaški stroj je v tej umazani vojni zadal Angoli ogromno materialno škodo, saj južnoafriška soldateska ruši vse prometne infrastrukture in produktivne obrate. Pretoria seveda trdi, da imajo vojaške operacije za edini cilj uničenje oporišč borcev SWAPO, ki se borijo za osvoboditev Namibije.

Kljub ogromnim človeškim žrtvam pa je Angola še vedno pripravljena na dialog in pomiritev s Pretorio. Seveda ne pristaja na zahteve južnoafriškega rasističnega režima, da bo mir mogoč šele po umiku kubanskih vojakov iz Angole. S svojo direktno agresijo in neposredno podporo angolskim kontrarevolucionarjem je Pretoria dobesedno prisilila vladu v Luandi, da se je obrnila za pomoč na Kubo. Tega se dobro zavedajo tudi nevrščne države, ki ne očitajo Angoli, da se je vpletla v blokovsko spletkarjenje.

Varnostni svet seveda ne bo skoraj gotovo osvojil resolucije, ki bi obsojala Južno Afriko, saj je ta režim za Reaganovo administracijo prepomemben.

Predvidevanja resolucije SFRJ

Posodobitev prometnih zvez med Jesenicami in Djevdjelijo

BEOGRAD — Nadaljevanje gradnje avtoceste Bratstva in enotnosti, posodobitev proge Jesenice - Djevdjelija in položitev koaksialnega PTT kabla preko notranjosti države so najpomembnejše prometne naloge, ki jih predvideva jugoslovanska resolucija za letoš.

Na avtocesti Bratstvo in enotnost, dolgi 1184 kilometrov, bodo nadaljevali z gradnjo posameznih odsekov. Asfalt bodo na primer položili na odseku Naklo - Kranj - Ljubljana, med Ljubljano in Okučani pa naj bi končali južni in začetni graditvi severni odsek. Dela bodo nadaljevali tudi na nekaterih drugih odsekih te jugoslovanske najdaljše ceste.

Na železniški progi, ki povezuje Jesenice z Djevdjelijo, bodo začeli prenovitvena dela in jo bodo opremlili s sodobnimi signalno - varnostnimi napravami. Proga je zdaj opremljena z različnimi signalnimi napravami, vlaki pa morajo po več desetkrat spreminjati hitrost.

Posodobitev PTT prometa je občutno v zastoju zaradi pomanjkanja denarja. Sredstva, predvidena za sedanje petletno obdobje, so zmanjšana za polovico, tako da jih bodo porabili za najpomembnejše naloge, med katerimi sodi tudi položitev koaksialnega kabla prek osrednjega dela države. Prav tako ne bo zapostavljen nakup vagonov, ki jih zdaj vsak dan primanjuje okoli 2 tisoč, pa tudi ne pomorskih in rečnih ladij. (dd)

Jugoslavija že vrača električno energijo

BEOGRAD — Električne energije v Jugoslaviji še vedno ni dovolj, čeprav je preskrba potrošnikov boljša kot pred dvema ali tremi tedni. Ob nenehnem varčevanju in smotrnejši porabi gospodarstva in gospodinjstev po vsej državi zahteve pokrivajo 185 do 190 milijonov kilovatnih ur na dan.

Nedavno deževje v večjem delu Jugoslavije in kopnenje snega nista odpravila elektroenergetskih skrbi, je dejal glavni dispečer skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva ing. Milojko Mešanović.

Povečanje gladine rek omogoča večjo dejavnost hidrocentral, ki vsak dan proizvedejo do 60 milijonov kilovatnih ur, ali skoraj trikrat več v primerjavi s proizvodnjo v sušnem obdobju. V tem času so na številnih termoelektrarnah opravili manjša popravila, zamenjali dotrajane dele in podobno. Ta dela so bila nujna zaradi večmesečnega neprekinjenega obratovanja termoelektrarn na premog.

Zdaj že 14 dni nekaterim sosednjim državam vračajo dolg, vsak dan po 10 milijonov kilovatnih ur, uvoz pa je manjši za dve tretjini. Prisilnih izključevanj gospodinjstev ni v nobeni republiki ali pokrajini, še vedno pa veljajo omejitve za velike porabnike, saj dnevne omejitve znašajo okoli 15 milijonov kilovatnih ur. Zima se je šele začela, in kot pravi Mešanović, ni mogoče govoriti o dolgoročnih boljših elektroenergetskih razmerah. Nasprotno, celoten položaj je še naprej težak in morajo zato še naprej varčevati in elektriko smotrno rabiti. (dd)

Po sledih Orwellovih mračnih napovedi?

VOJMIR TAVČAR

Lahko bi začel kar s parafraziranjem Gaja Julija Cezarja: «Leto 1984 je prišlo» in z odgovorom vedeža, ki je gospodu Rima prerokoval zlo usodo: «A ni še prešlo». Pričakali smo ga s pritajeno tesnobo v srcu, kaj nam bo prineslo, in si malce odahnil, ko se v teh prvih dneh v letu ni zgodilo nič posebno travmatičnega. Koledar pa nas kot cinični vedež opozarja, da ni še prešlo.

ve, tudi pristranske in izkrivljujoče, v svetovnem tisku, kot pričajo seminarji, tečaji in študijska srečanja o Orwellovem letu, negativna utopija britanskega pisatelja ohranja vsaj za nekaj generacij svojo dražljivo moč, postavlja prav tako izzivalna vprašanja kot leta 1948, ko je izšla ravno na pragu hladne vojne. In morda je po svoje knjiga s svetom, ki ga slika, kljub svoji shematičnosti danes še aktualnejša kot leta 1948, ker smo danes odstranili nekatero tabuje in Orwella ne odklanjamo več samo zato (ali pa ga ne

in tako imenovane prolet, ki so ve lika večina družbe in živijo neke vrste živalsko življenje. V tej družbi ni prostora za kakršno koli osebnostno življenje (to je eden največjih zločinov, ki ga psihopolicija ostro zatira), vsi so organizirani v skupinah: otroci so pri vohunih, dekleta v Li gi proti spolnosti, moški v nešteti drugih organizacijah, ki so izraz stranke. Zakonitost je povsem izginila, tudi, ker ni nobenega napisanega zakona; kljub temu pa huda prede tistim, ki kršijo nenapisane norme. V Ministrstvu Ljubezni (beri policija) jih mučijo v zlovesči sobi 101, dokler ne ubijejo v njih vsake volje do odpora in jih ne spremeni v vseubogljive človeške prikazni.

Jezik postopoma izginja in nadomešča ga dvoumna nova govorica. Okeanija je stalno v vojni, zdaj z Estazijo, zdaj z Evrazijo. In vsi so pod stalnim nadzorstvom Velikega brata; ni ga kotička, kjer bi se lahko skrili pred zlovesčim očesom televizijskega ekrana, celo travniki in gozdovi so posejani z mikrofoni, ki ujamejo vsakršne, tudi najbolj tih vzdihljaj. Ljudje vegetirajo v tem degradiranem, žalostnem svetu, v katerem jim ne pripada nič, niti spomin niti preteklost, ki jo Ministrstvo Resnice stalno spreminja in prikrojuje sprotim potrebam.

Ali svet, kot ga je slikal Orwell leta 1948, spominja na današnje družbo? Ali lahko vidimo v njem «realni socializem»? Lahko istovetimo Velikega brata s Stalinom, psihopolicijo s KGB itd? Ali je, kot trdijo sicer z zamudo, sovjetski avtorji. Orwellov roman točen prikaz «realnega kapitalizma»? Ali pa je pretresljiva slika totalitarne sistema brez predznakov, v katerem človek najde bolezenske klice in elemente degeneracije vsakega sistema?

Res je, da Orwell v celoti najbrž ni zadel svoje napovedi, da se doslej njegova nočna mora ni udejanila. Kot ugotavlja Pietro Ingrao, družba, kot nam jo prikazuje George Orwell v Okeaniji leta 1984, je izredno poenostavljena, medtem ko se mi soočamo tako na državni kot na mednarodni ravni z izredno kompleksnostjo; Orwell govori o vsemočnosti politične oblasti na planetarni ravni, medtem ko se danes soočamo z nasprotnim pojavom, ki so ga v Italiji poimenovali neupravljivost; Orwell odpiše kapitalizem, zreducira proizvodnjo na minimum, medtem ko je danes kapitalizem še živ, proizvodnja pa kljub gospodarski krizi eno gonilnih koles sveta.

In še bi lahko naštevali razlike, tudi makroskopske, med Orwellovo Okeanijo in sodobnim svetom, kot ga poznamo danes. Obenem pa bi po drugi strani lahko našli tudi vrsto presenetljivih podobnosti. Orwellov svet se kot celota ni udejanil, a nekatere njegove napovedi in predvidevanja so še kako resnični. Nekdo je celo trdil, da se je doslej uresničilo 120 od skupnih 132 prerokb, kolikor jih vsebuje roman 1984. Morda je ta trditev pretirana, dejstvo pa je, da so med Orwellovo družbo in našimi nekatere presenetljive analogije.

Vzemimo na primer kontrolo. Heliokopterji policije nas nadzorujejo z višine, televizijsko oko nam sledi v banki, na letališču, ponekod na službenem mestu, sateliti nas stalno opazujejo s kozmičnih višav, povsod, kamor gremo pustimo za seboj neko sled, ki ostane, tako ali drugače, za beležena v tem ali onem kompjuterju. In metode psihopolicije ne spomi-

njajo na postopanje številnih policij (na Vzhodu, na Zahodu in v tretjem svetu)? Ali ni marsikje, kot dokazuje letna poročila organizacije Amnesty International, teptanje človekovih pravic prav tako brezobzirno? In koliko režimov sloni na ustrahovanju, na razosebljanju človeka?

Vzemimo še primer nove govorice. Jezikoslovec Tullio De Manzo trdi, da je italijanski jezik že marsikdaj doživel ta proces, pa čeravno v pozitivnem smislu. Pa tudi negativni aspekti «nove govorice» kot izraza dvomišljenja, so na dlani: Sovjetska zveza na primer prikazuje invazijo Afganistana kot «pomoč prijateljski državi», v Washingtonu pa na primer govorijo o «devičarskih upornikih» (in prizvok je seveda negativen), ko gre za gibanje, ki se upira neki zavezniški vladi, oziroma o «borcih za svobodo», če se država nahaja v nasprotnem taboru.

sih Socing imenovali igro šaha v breznicah, v katere je pisatelj zahajal, da soba 101 ni bila nič drugega kot urad, v katerem je pisatelj delal na BBC, da roman v bistvu ni nič drugega kot opis izredno stroge discipline, ki je bila v veljavi v šolskem zavodu Eton.

V družbi svojega časa je torej Orwellov zasledil klice in deviacije, ki so danes še kako prisotne in so se v marsikaterem pogledu še zaostrele.

Morda pa, kot ugotavlja ameriški avtor David Riesman, je vzdušje, ki preveva Orwellov roman, še najbolj prisotno v problemu, ki se ga pisatelj ni dotaknil: v našem odnosu do jedrskega orožja. Kljub prisotnosti pacifističnega gibanja, kljub protestom, se večina ravna v tem pogledu kot Orwellov «junak» Winston Smith: sprejema stvarnost jedrskega terorja, ker ne ve, kako bi se ji zoperstavil in

Magda Tavčar

Prestopno leto 1984 se najbrž ne bi razlikovalo od drugih let, skozi katera smo se tako ali drugače prebili, ko ne bi britanski pisatelj George Orwell objavil svojega znanega romana 1984 z morečo vizijo o usodi človeštva, če se ne bi svetovni tisk, na pragu tega zaznamovanega leta, začel spraševati, kaj se je od mračnih Orwellovih napovedi udejanilo, v kolikšni meri je pisatelj v svoji viziji zadel v črno in v kolikšni meri se je zmotil. V Orwellovo črnilo so prvič javno namočili svoje pero tudi sovjetski pisci, ki so v romanu videli zelo resnično fresko «realnega kapitalizma», v Ronaldu Reaganu pa utelesenje zlovesčega Velikega brata, vsevidnega diktatorja Okeanije, ki mu je oblast edini cilj.

Paradoksalno pri vsem tem je dejstvo, da 1984 in prav tako znana Živalska farma, zdaleč nista najboljši Orwellovi knjigi in da ju Reportaža iz Katalonije zdaleč prekaša. In vendar prelahko bi se bilo ustaviti ob ugotovitvi, da 1984 ni velik roman, da ga po umetniški moči ne moremo primerjati z drugimi literarnimi dosežki našega stoletja. Kot pričajo razpra-

povečujemo samo zato), ker je med drugimi načel problem «realnega socializma». Najbolj naraven, najbolj pravilen obenem pa najpreprostejši pristop k romanu, ki nas bo tako ali drugače spremljal vse leto, je da sežemo po njem in ob branju primerjamo Orwellovo vizijo sveta s stvarnostjo, ki nas obdaja.

Mislím, da je 1984 dovolj znan tekst in da ga ni treba na dolgo obnavljati. Roman pripoveduje o življenjski poti Winston Smitha, 39-letnega funkcionarja Ministrstva Resnice. Skupno z Ministrstvi Miru, Ljubezni in Obilja je izraz vsemočne stranke, ki vlada v Okeaniji, eni od treh velesil, na katero deli svet. Stranko vodi, in s tem dejansko vlada Okeaniji, vseprisotni Veliki brat, njemu pa se zoperstavlja prav tako fantomska skupina Bratstvo, izraz renegata Emanuela Goldsteina. Sistem, ki ga imenujejo Socing (kratica za angleški socializem) temelji na dvomišljenju, katerega osnovna gesla so 'Vojna je mir'; 'Svoboda je suženjstvo'; 'Nevednost je moč'.

Družba se deli na tri razrede: notranje člane stranke, člane stranke

Magda Tavčar

In z naštevanjem analogij bi lahko, prav tako kot z navajanjem razlik, še nadaljeval. Vendar bi me to zavedlo predaleč in morda bi, pa čeprav ne hote, prispeval k iztirjanju bralca. Bolj umestna, skoraj vsiljuje se, je neka druga ugotovitev. Literarni kritiki pravijo, da so v Orwellovih ča-

se zato prepušča pomirjujočemu opoju propagande Velikega brata. V tem smislu je roman 1984 skorajda v marsičem že presežen prolog nove stvarnosti, nove dehumanizacije in razčlovečanja: privajanje na oblast našega Velikega brata — jedrske obožitve.

O piscu romana 1984

Erich Artur Blair se je rodil leta 1903 v Bengaliji, kjer je oče služboval kot funkcionar britanske kolonialne uprave. Ni mu bilo več kot eno leto, ko se je z materjo Ido Blair vrnil v Anglijo, kjer je rasel v krogu srednje britanske buržoazije. Po opravljeni osnovni šoli v domačem kraju so ga sprejeli v znani britanski šolski zavod Eton. Tu je Erich Blair preživel šest let. Študiju se ni posvečal veliko, kljub temu pa je v nekaterih predmetih dosegal zavidljive ocene.

Poprečna matura pa mu ni dovolila, da bi se vpisal na univerzo v Oxfordu. Zato se je tudi pod pritiskom očeta odločil za državno službo in postal je policaj v Burmi. V tej službi je mladi Blair držal vsega pet let. Nazadnje je odstopil češ «ne morem aretirati ljudi, ker so naredili prav tisto, kar bi na njihovem mestu naredil tudi sam.»

Iz Burme se je vrnil v London, kjer je začel svojo «kariero» na pol potepuha in na pol pisatelja. Poldrugo leto je nato živel v Franciji in iz teh izkušenj je nastala knjiga «Brez denarja v Parizu in Londonu». In prav

z objavo te knjige se je «rodil» tudi George Orwell. Ni bilo namreč pojmljivo, da bi Eric, sin državnega funkcionarja in tudi sam bivši državni funkcionar, objavil spomine na potepuško življenje s praviim imenom. Izbral si je psevdonim George Orwell in to po imenu rečice, ob kateri je preživel svoje otroštvo.

Orwell, ki je postal eden vidnejših levičarskih britanskih pisateljev, se je leta 1936 oženil, že naslednje leto pa je odpotoval v Španijo, kjer se je kot prostovoljec udeležil španske državljanske vojne. Najprej je sodeloval z anarhisti, nato pa se je boril v vrstah trockističnega gibanja, zaradi česar je prišel navzkriž s komunisti in konec leta 1937 je zapustil Španijo skupaj z ženo Eileen.

Kmalu po španski izkušnji in tik pred izbruhom druge svetovne vojne je napisal živalsko famo, ostro satiro na račun stalinizma, iz španske izkušnje pa je nastala vrsta reportaž o Kataloniji, ki so morda najboljša Orwellova literarna dela.

Z izbruhom vojne je pisatelj pristopil k BBC in urednik radijske postaje je ostal vse do smrti. Živalsko

farmo je Orwell skušal objaviti še v vojnih letih, a ni ga bilo založnika, ki bi knjigo sprejel, saj je bila tedaj usoda VB odvisna tudi od zavezništva s Stalinom. Šele avgusta 1945. leta se je opogumil njegov prijatelj Frederick Waburg in njegov pogum je bil poplačan, saj so kmalu prodali 11 milijonov izvodov satirične knjige.

Skoraj istočasno se je umrla Eileen in Orwell se je čutil spet samega, ob tem pa je tudi njegovo zdravje začelo pešati. Svoje zadnje delo, negativno utopijo 1984 je napisal v sanatoriju, kjer so ga zdravili za tuberkulozo. Knjiga je izšla v juniju 1949. leta in je doživela znaten komercialni uspeh, pa čeprav so jo kritiki razlagali zelo pristransko, kar je zagrenilo pisatelju zadnje dni življenja. V pismu nekemu prijatelju sindikalistu je zapisal, da ni hotel napadati ne socializma ne laburistične stranke, pač pa «perverzije centralizirane ekonomije, do katerih je prišlo tako v komunizmu kot v fašizmu».

Umrli je 21. junija 1950 le nekaj mesecev potem, ko je Sonia Brounell klonila njegovemu prigovarjanju in se omožila z njim.

V založbi Drave iz Celovca in Založništva tržaškega tiska je pred kratkim izšla dragocena knjiga. Gre za znameniti Drabosnjakov Pasijon, ki je objavljen v skorajda bibliofilski izdaji na podlagi zapisa Magdalene Kokot, matere koroškega pesnika Andreja Kokota

Najbolj prodano v Tržaški knjižarni

1. Dorče Sarđoč: «TIGROVA SLED» (Založništvo tržaškega tiska)
2. Boris Pahor: «TRŽAŠKI MOZAIK» (Cankarjeva založba)
3. Lojze Spacal: «MONOGRAFIJA» (Mladinska knjiga)
4. Pavle Merku: «POSLUŠAM» (Založništvo tržaškega tiska)
5. Ivanka Hergold: «POJOČI OREH» (Založništvo tržaškega tiska)

Načrt devinsko-nabrežinske občine za prehransko vzgojo šolske mladine

Devinsko - nabrežinska občinska uprava se je skupno z Inštitutom za prehrano dogovorila za načrt o zdravstveno - prehranski vzgoji šolskega prebivalstva v občini. Konvencija predvideva tečaje za starše, učno osebje in kuhinjske operaterje ter občasne zdravniške preglede za vse šolsko prebivalstvo v občini, od otroškega vrtca, mimo osnovne ter do srednje šole. Poleg tega predvideva tudi posvetovanje Inštituta pri upravljanju tako centralizirane kuhinje, ki pripravlja šolsko refekcijo, kot kuhinje v domu za ostarele v Sestlanu.

Vsekakor gre za zelo zanimivo in koristno pobudo, ki je že dala pozitivne rezultate v miljski občini, kjer je že prišlo do podobnega sodelovanja med takojšnjo upravo in omenjenim inštitutom. Ob prisotnosti njegovih kvalificiranih predstavnikov je devinsko - nabrežinska občinska uprava včeraj na tiskovni konferenci orisala načrt o zdravstveno prehranski vzgoji šolske mladine v občini; tiskovno konferenco je vodil pristojni odbornik Giorgio Depangher, konference pa se je poleg nekaterih predstavnikov učnega osebja in operaterjev udeležil tudi podžupan Vittorino Caldi.

Uvodne besede je podal odbornik Depangher, ki je med drugim poudaril, kako je bilo to vprašanje prehranske vzgoje doslej nekako v ozadju, čeprav se prav v sedanjem času veliko govori o njem; o njem je že tudi razpravljala devinsko - nabrežinski svet, in pred časom sprejel sklep

o sodelovanju z Inštitutom za prehrano; medtem so bile premoščene vse birokratske težave, tako da bo občinska uprava lahko že v teku tega meseca začela izvajati načrt o prehranski vzgoji.

Kaj pa pravzaprav predvideva ta načrt? Najprej je treba povedati, da je za zdravstveno - prehransko vzgojo treba razpolagati s podatki o stanju hranjenja in prehranskih navadah tistega dela prebivalstva, s katerim se namerava uresničiti omenjeni načrt. Zaradi tega bodo predstavniki Inštituta za prehrano najprej ocenili stanje in navade prehranjevanja šolske mladine; takoj pa gre dodati, da bodo vsi ti izvidi potekali v strogem sodelovanju s starši, z učnim osebjem in tudi s šolskim zdravnikom.

To stanje bodo ugotovili z antropometrijskimi pregledi, s katerimi bodo s standardnimi merilnimi tehnikami poskušali objektivno določiti oblikovno variabilnost človekovega telesa; predvideni so tudi klinično - prehranski pregledi šolskih otrok, poleg tega pa jim bodo izročene tudi vprašalne pole, v katerih bodo morali otroci in njihovi starši zabeležiti količino in vrste hrane, ki jo zauživajo vsak dan v roku enega tedna.

Ko bodo predstavniki Inštituta za prehrano razpolagali z vsemi temi podatki, ki bodo zbrani v vseh razredih (pregledani bodo namreč vsi otroci iz občine), bo prišlo do srečanj s starši, s katerimi se bodo analizirali podatki in na katerih bodo eventual-

no predlagane spremembe glede prehrane celotne družine.

Predvideni so tudi izpopolnjevalni tečaji za učno osebje, šolske operaterje ter za osebje šolske refekcije.

Osebje Inštituta za prehrano ne obvlada slovenskega jezika: odbornik Depangher pa je glede tega zagotovil, da ne bodo slovenski otroci zaradi tega prikrajšani, ker bo občinska uprava poskrbela, da bodo lahko v odnosih s predstavniki Inštituta lahko uporabljali materin jezik, poleg tega pa bodo tudi vprašalne pole natisnjene tudi v slovenskem jeziku.

K vsemu gre še dodati, da gre vsekakor za koristno pobudo devinsko - nabrežinske občinske uprave, ki bo gotovo prispevala za boljšo in zdravo rast mladine.

Sestanek o problemu štivanske papirnice

Deželni odbornik za industrijo Francescutto bo danes ob 14. uri sprejel predstavnike tržaških pokrajinskih tajništva CGIL, CISL in UIL ter vodstva štivanske papirnice Cartimavo. Beseda bo tekla o finančnem načrtu deželne uprave za preustroj papirnice, ki zaposluje okrog 700 uslužbencev in se nahaja, kot je znano, že dolgo časa v hudi krizi.

Po osmih mesecih dopolnilne blagajne

Delavcem Calze Bloch bo INPS izplačeval nadomestila plače

Tajništvo CGIL - CISL - UIL za tekstilno industrijo sporoča, da je po dolgem birokratskem zapletu tržaški urad INPS končno prejel pooblastilo za izplačevanje dopolnilne blagajne delavcem tovarne Calza Bloch. S tem se je uspešno končala prva faza boja za priznanje dopolnilne blagajne, na katerega so delavci čakali že osem mesecev, sredi velikih finančnih težav za preživljanje svojih družin. Sindikati ob tem pripominjajo, da je treba vpreči vse sile, da se reši vprašanje tovarne v okviru deželnega načrta za tekstilno industrijo, še posebej pa se sklicujejo na obljube, ki jih je v tem smislu dal deželni odbornik za industrijo. Poudarjajo tudi, da je njihov cilj v prvi vrsti zaposlovanje in ohranitev delovnih mest, tudi v sektorjih, ki so alternativni tekstilni industriji.

Delavec Calza Bloch obveščajo, naj se zglasijo v uradu Studio Rossi — Trg. S. Giovanni 6, kjer lahko podpisujejo listine, brez katerih INPS ne more izplačati nadomestila plačam. Tajništvo nadalje sporoča, da bo datum prihodnje skupščine objavilo preko tiska.

želnega gospodarskega združenja in jih lahko poslušamo vsak ponedeljek, ob 13.20, bo 9. januarja na sporedu intervju z urednikom tednika «Gospodarstvo» Jožetom Korenom. Na položaju odgovornega urednika je dr. Lojzeta Berceta, kot znano, zamenjal dr. Elio Fornazarič. V oddaji bo govor o oblikovni pa tudi vsebinski preureditvi in obogatitvi tednika, o njegovi vlogi v okviru slovenske narodnostne skupnosti v zamejstvu in o njegovi prihodnosti.

Urniki slovenskih denarnih zavodov

Gotovo ne bo napak, če bralcem osvežimo spomi na to, kdaj so odprti slovenski denarni zavodi na Tržaškem odprti za javnost:

Tržaška kreditna banka (TKB) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.20 do 13.20 in od 15.00 do 16.00 (ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto).

Hranilnica in posojilnica na Opčinah (HPO) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.30 do 12.30 in od 14.00 do 15.30, ob nedeljah od 10.00 do 12.00 (ob sobotah in praznikih v tednu zaprto).

Hranilnica in pojošilnica v Nabrežini (HPN) vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.20 do 13.20 in od 15.00 do 15.30 (ob sobotah, nedeljah in praznikih zaprto).

V torek seja občinskega sveta

Po kratkem novoletnem premoru se je upravna dejavnost tržaške občine obnovila s polnim ritmom. Pred prihodnjo sejo občinskega sveta, ki bo v torek, 10., so bile sklicane stalne svetovalske komisije. Danes dopoldne se bo sestala peta komisija, ki bo proučila vrsto ukrepov povezanih z odborštvom za kulturne institucije, izobraževanje in zdravstvo.

Jutri je bila sklicana druga komisija, medtem ko se bosta v ponedeljek sestali prva in četrta. Istega dne bo tudi običajna medtedenska seja občinskega odbora. Načelniki svetovalskih skupin pa se bodo sestali v torek dopoldne, da bi se dogovorili o dnevnem redu večerne seje občinskega sveta.

Univerzitetno izpopolnjevanje v okviru evropskega parlamenta

Univerzitetnim diplomirancem, ki raziskujejo problematiko Evropske gospodarske skupnosti in proces evropskega zblizovanja, nudi EGS tudi letos možnost za trimesečno izpopolnjevanje v Luksemburgu, kjer je sedež evropskega Parlamenta. V okviru pobude, ki nosi ime «Robert Schuman» po enem izmed najuglednejših predsednikov EGS, bodo raziskovalci lahko razvijali stike z ravnateljstvom EGS, sodelovali pri njegovem delu in se posluževali knjižnice ter drugih informacijskih virov evropskega parlamenta. Študijska nagrada bo znašala 870 tisoč lir mesečno. Za podrobnejše informacije se je treba obrniti na deželni urad za zunanje odnose, Ul. sv. Frančiška 15, tel. 77-46-48 v Trstu.

Srečanje med jusarskimi odbori in Jagodicem

Predstavniki vseh jusarskih odborov se bodo v prihodnjih dneh srečali z občinskim odbornikom Jagodicem, ki je v občinski upravi zadolžen tudi za to vprašanje. Prišlo bo tako do prvega srečanja med jusarskimi predstavniki in zastopnikom občine, na katerem si bodo izmenjali mnenja in spregovorili o številnih odprtih vprašanjih; med temi gre tudi omeniti vprašanje finančnih sredstev, s katerimi razpolagajo jusarski odbori. Ta finančna sredstva se bodo za nekatere od teh odborov zaradi razlastitev dela jusarskih zemljišč (zaradi gradnje hitre ceste) znatno povečala. Naj k temu dodamo, da je v okvirnem sporazumu o razlastitvah med drugim tudi določeno, da morajo biti tako pridobljena finančna sredstva uporabljena za namene tistih vaških skupnosti, pod katere spadajo razlašena jusarska zemljišča.

Opravljata jo Slori in Isig

DRUGA FAZA RAZISKAVE O ŠOLNIKI NAŠE DEŽELE

V prihodnjih tednih bo stekla druga faza raziskave o šolnikih, ki poučujejo na obveznih šolah v deželi Furlaniji - Julijski krajini, za katero je dal pobudo Deželni raziskovalni zavod za eksperimentiranje in pedagoško izpopolnjevanje IRRSAE. Zavod je poveril nalogo za izpeljavo raziskave Inštitutu za mednarodno sociologijo v Gorici ISIG in Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu, ki sta začela s delom že pred poldrugim letom ter sta opravila doslej že predtest, na podlagi katerega bo sedaj temeljila druga faza raziskave.

Težišče raziskovalnega dela je bilo v prvi fazi predvsem v oblikovanju vsebine vprašalnika, ki naj bi posredoval informacije in mnenja posameznih šolnikov o odnosih do šolske institucije, do družbenega in kulturnega dogajanja, do manjšinske problematike, do lastnega poklica, do metod dela, do izpopolnjevalnih tečajev, do učencev in dijakov, do skupinskega dela s kolegi in do drugih dejavnikov. Predtest je bil teritorialno omejen na tržaško in goriško pokrajino. Raziskovalci so anketirali sto šolnikov, ki so bili izbrani na osnovi tabel slučajnih števil in seznamov stalnih učiteljev v obeh pokrajinah. Od teh je bilo 20 učiteljev slovenskih.

Po tej predanketi so raziskovalci SLORI in ISIG opravili analizo podatkov, na podlagi katere so nato

ponovno pregledali vsebino vprašalnika in izdelali nov vprašalnik. Le-ta je mnogo krajši od prvega (obsega 161 vprašanj, medtem ko je sestavljalo prvi vprašalnik kar 371 vprašanj). Pri predelavi vprašalnika so raziskovalci predvsem podrobneje obdelali nekatera področja in posvetili posebno pozornost nekaterim vprašanjem, kot na primer strokovnemu izpopolnjevanju in vzgojni praksi. Vsem fazam prvega dela in reviziji vprašalnika sta stalno sledila člana komisije IRRSAE.

Druga faza raziskave bo stekla potem, ko bosta SLORI in ISIG dobila seznam stalnih učiteljev in profesorjev iz vse dežele. Nato bodo raziskovalci, vedno po naključnem vzorcu, izbrali od 1.000 do največ 2.000 anketirancev, tokrat iz vse Furlanije - Julijske krajine. Na podlagi njihovih odgovorov bodo dobili realno sliko o sedanjih šolnikih pri nas, o njegovem profesionalnem profilu in o njegovi povezavi z organizacijami in institucijami, ki delujejo na šolskem in drugih področjih.

● **Dežela Furlanija** - Julijska krajina je ustanovila nov protipožarni center s sedežem v Vidmu. Telefonska številka centra je 212020 in jo je mogoče klicati iz vseh krajev dežele brez predštevke. Center deluje 24 ur na 24.

De Rosa nov deželni šolski nadzornik

Prof. Luigi De Rosa je novi izvrševalec dolžnosti deželnega šolskega nadzornika. Na novo delovno mesto ga je s 1. januarjem letos imenoval minister za šolstvo posl. Franca Falcucci. De Rosa, ki je bil doslej tržaški šolski skrbnik, je nasledil dr. Camilla Imbrianija, videmskega šolskega skrbnika.

● **Tržaška pokrajina** je razpisala natečaj za dve mesti otroških varuš. Kandidati morajo imeti diplomu vzgojiteljske šole. Prošnje je treba oddati pokrajinski upravi do 21. januarja 1984. Vsa pojasnila na pokrajinskem uradu za osebje, Ul. Gepa 21.

Prepoved vožnje težkih vozil ob nedeljah in praznikih

Tržaški prefekt je odredil prepoved vožnje po cestah in avtocestah tržaške pokrajine za tovornjake z nosilnostjo več kot 50 stotov ob nedeljah in prazničnih dneh v letu 1984. Ob nedeljah bo prepoved veljala od 7. do 22. ure. Prav tako ob praznikih. Odredba velja tudi za nekatere dneve pred prazniki (na primer jutri od 7. do 22. ure). V poletnih mesecih (sredi turistične sezone) bo veljala prepoved za vožnjo tovornjakov neprekinjeno skoraj tri dni: začela se bo ob petkih ob 14. uri in bo trajala do 24. ure ob nedeljah.

Prepoved ne velja za tovornjake službe RAI TV, tovornjake smetarske službe, vojaška vozila, tovornjake za prevoz časopisov in drugih publikacij, tovornjake za prevoz goriv.

Za morebitna dovoljenja za vožnje ob nedeljah in prazničnih dneh morajo zainteresirani vložiti prošnjo na tržaško prefekturo.

● **Združevanje trgovcev tržaške pokrajine** uradno podpira — kot je zapisano v tiskovnem poročilu — pobudo predsednika avtonomne pristaniške ustanove Zanettija, po kateri naj bi za navtični turizem uporabili predel med staro in novo luko.

Zadnja številka «Voce libera» prepolna šovinističnega strupa Protislovenska histerija listarskega glasila

Voditelji Liste za Trst se niso nikoli odlikovali po tem, da bi sestavljali dolge in razčlenjene politično - upravne programe: raje so se omejevali na nekaj točk, po možnosti čim bolj demagoških, saj so bili njihovi programi očitno le vaba za nevedneže, ne pa načrti bodočega delovanja.

No, še tako omejeni listarski program (tri same točke) je v znanih političnih prigodah zadnjih let skopnel kot sneg v soncu. Če naj ga danes ocenjujemo, bi lahko rekli, da so tri točke padle v pozabo, da pa se je krepko uveljavila neka četrta točka, ki bi jo lahko strnili v geslo: «dol s Slovenci».

Da je ta ugotovitev na žalost pravilna, nam potrjuje zadnja številka listarskega glasila «Voce libera»: ne da bi se spuščali v komentarje, ki menda niso potrebni, se nam zdi pravilno, da naše bralce seznanimo s tem, kaj piše melonarsko glasilo v številki, ki je od včeraj na prodaj.

Na drugem mestu komentiramo uvodni članek Manlia Cecovinija na prvi strani «Voce libera» z «vsebinskim» naslovom «Minoranza». Prav tako na prvi strani pa najdemo še komentar o nedavni odpravi depozita na maloobmočnem prometu s strani jugoslovanske vlade: v njem se seveda omalovažuje pomen sklepa, vse skupaj pa je obeljeno s strupenim duhovčenjem o vseh oblikah prijateljstva in sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo.

Na drugi strani beremo izpod peresa «Bran-camelona» o tem, kako skuša tržaška pokrajina

spremeniti Trst v nekakšen «dvojezični Tanger», in to po zaslugi «tovariša Klariča», ki mu listarski tednik očita predvsem to, da je «preplaval tržaške (italijanske) šole» s knjigo prof. Pirjevca o slovenski zamejski kulturni zgodovini, glede katere seveda pisec ne štedi z ceneno ironijo in zakrknjenim sarkazmom.

Na tretji strani najdemo na uvodnem mestu članek s katastrofalno sliko jugoslovanskega gospodarstva, pa tudi s neprekritim svarilom pred možnim sodelovanjem s tako državo. Na isti strani se prof. Ventura huduje nad našim člankom o seji pokrajinskega sveta, ko smo zapisali, da ga je sigla OF skrajno razburila, v isti sapi pa ponavlja svojo vse prej kot zgodovinsko oceno pomena Osvobodilne fronte tudi za naše kraje.

Na četrty strani, posvečeni kroniki iz Milja, imamo kar dva protislovenska članka. Polemika pa je naperjena predvsem na KD, ki naj bi nameravala uvesti tudi v Miljah «obvezni bilingvizem» s pomočjo «krajevnih slavokomunistov» in v podporo «jugoslovanski penetraciji».

Na peti in šesti strani ni protislovenskih izbruhov; na peti je namreč reklama neke mestne trgovine, šesta pa piše o koncertih in razstavah.

Pač pa je povprečje spet vzpostavljeno na sedmty strani, kjer je zapečateno nič manj kot uradno stališče Liste o vprašanju zaštite slovenske manjšine. Uvodoma se to stališče sklicuje na člene 3 in 6 ustave, tako da bi človek pričakoval nekaj bolj konstruktivnega, še v istem stavku

pa Voce libera dodaja, da je slovenska manjšina «brez vsakršnega dvoma med najbolj zaščitenimi». V naslednjem stavku pa je seveda poudarjena potreba preštevavanja manjšine, nato pa se hteva, da se je treba «posvetovati z zainteresiranim prebivalstvom», pri čemer pa listarji nikakor nimajo v mislih pripadnikov manjšine, pač pa seveda italijansko večino.

Na osmi strani lahko beremo kroniko znanih dogodkov v rojanski družinski posvetovalnici, seveda v (vsaj za nas) povsem novi optiki: po pisanju lista so se namreč voditeljice posvetovalnice prekršile proti zakonu, ker so nadaljevale in do konca izpeljale sejo, pa čeprav ni bilo veliko slišati, in to zaradi motenja listarskih aktivistk.

Na deveti — predzadnji — strani lahko beremo še eno listarsko opozorilo proti bilingvizmu, na zadnji strani pa ni najti niti enega protislovenskega izbruha: očitno se je samim sestavljavcem lista zdelo, da so izlili že dovolj strupa.

Sicer se ne kaže preveč razburjati: lista je pač ostala brez političnih parol in je zaradi očitnega pomanjkanja fantazije izbrala oguljeno zastavo antilovenstva. Strup, ki so ga polne strani listarskega glasila, je samo sad histerije ljudi, ki niso mogli uresničiti svojih ambicij političnega uveljavljanja. Kljub temu pa so taki poskusi zastrupljanja ozračja lahko nevarni. Naloga vseh je, da se jim zoperstavimo.

T. M.

Jutri spet reden pouk

Po 15 dneh počitnic se bo jutri na šolah vseh vrst in stopenj nadaljeval reden pouk. Letošnje božične in novoletne počitnice so se začele 23. decembra lani. Predvidoma bi se bili morali vrniti učenci in dijaki v šole že 5. januarja, ministrstvo za šolstvo pa je po začetku šolskega leta podaljšalo zimске počitnice za dva dni.

Oglašitev ministrstva je naletela na vrsto kritičnih pripomb: predvsem je bilo v zadnjih tednih mnogo govora o dodatnem podaljšanju počitnic še za en dan (seveda jutri), da bi se tako redni pouk začel spet v ponedeljek, 9. januarja. Minister za šolstvo posl. Falcucci je za zavrgla te predloge, ker bi se na ta način skrajšalo šolsko leto na 214 dni, to je en dan manj, kot to predvideva zakon. Zato bo jutri na šolah reden pouk. Ministrstvo za šolstvo je ob tem pozvalo šolske oblasti naj strogo preverijo opravičila učencev in dijakov, ki bodo jutri izostali od pouka.

Zveza trgovcev za navtični pristan

Tržaška zveza trgovcev (Unione commercianti di Trieste) bo zaprosila za vstop v družbo, ki sta jo ustanovila pristaniška ustanova EAPT in avtomobilski klub ACI za uredništev in upravljanje načrtovanega navtičnega velepristanišča na tržaškem nabrežju med staro in novo prosto lukco. Kot poroča agencija CTT, je zveza trgovcev mnenja, da bi navtični turizem v tem delu mesta znatno koristil.

ENEL: MANJ ELEKTRIKE IN VEČ SONČNE TOPLOTE!

Statistični izvedenci so ugotovili, da odpade skoraj 50 odstotkov skupne energetske porabe v velikih turističnih, socialnih, športnih in drugih skupnostih, kakor so na primer hoteli, kampi, družbeni centri, zdravstveni domovi itd., na ogrevanje vode. Le nekoliko manjši pa je ustrezen odstotek pri zasebnikih, to se pravi družinah. Ker vodo segrevamo prvenstveno z elektriko, je družba ENEL sprožila kampanjo za omejitve električne porabe, to pa z uvažanjem naprav za izkoriščanje sončne toplote.

Družba si je zadala cilj privedi uporabnike do tega, da instalirajo vsaj 100.000 kvadratnih metrov ravnih kolektorjev. To seveda stane lep denar, toda na pomoč pride pristojna oblast Evropske gospodarske skupnosti: načrta je namenila v obliki posojil 54 milijard lir, in to z ugodno obrestno mero, ki se suče okrog 12 od sto. Res je sicer, da odpade 60 odstotkov razpoložljivega denarja na območja, ki sodijo v pristojnosti Sklada za Jug, vseeno pa ostaja še precejšnja vsota za druge predele Italije in čemu ne bi priložnosti izkoristili tudi v naših krajih? Tembolj,

ker interesi (ponavljamo: naročniki ENEL) lahko izkoristijo v ta smoter še poseben prispevek italijanske države v smislu zakona št. 308 z dne 29. maja 1982; prispevek doseže največ 30 odstotkov predvidene naložbe oziroma 15 milijonov lir. Toda vrnimo se k evropskemu posojilu: to lahko znaša do 70 odstotkov potrebnega zneska, vračljivo je v obdobju, ki gre od 3 do 7 let, in to kar s položnicami, s katerimi plačujemo uporabo električne energije.

Za posojilo se mora dotični obrniti na servisno - trgovski oddelek družbe ENEL in mu predložiti predračun za namestitve sončnih kolektorjev, ki mu ga pripravi ta ali oni proizvajalec teh naprav (vendar ne kateri koli, ampak eden od tistih, ki jih ima ENEL na svojem seznamu). Višina posojila je odvisna od površine instaliranih kolektorjev, ustreza pa načelno 400-500.000 liram za kvadratni meter. Posojilo prejmemo po namestitvi kolektorjev.

Pobuda ENEL je, kot rečeno, dobrodošla vsakomur, predvsem pa seveda gostinskim, športnim, trgovskim in obrtniškim delavcem.

Jutri pravoslavno božično praznovanje

Srbsko pravoslavna verska skupnost praznuje jutri svoj božič, to je trinajst dni po katoliškem božiču. Tržaška pravoslavna skupnost se bo za božične praznovanje zbrala jutri ob 10.50 v templju sv. Spiridiona. Praznovanje se bo pričelo že danes ob 17. uri s tradicionalnim »Badnjakom«, praznovanjem božičnega predvečera, ko si po stari navadi izročijo hrastovo vejico.

Na pobudo ustanove za poznavanje slovenskega jezika

Lekcija o sožitju v učilnici na trgu

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture je včeraj izdala letak, v katerem najavlja za nedeljo, 8. januarja, zanimivo in izvirno pobudo, ki teži k utrjevanju kulture sožitja in miru. »Nedavni izbruhi nestrpnosti proti slovenskemu prebivalstvu na Tržaškem dokazujejo, da štirideset let po koncu vojne in propadu fašizma še ni bilo storjenega dovolj, da bi se v Trstu uveljavila kultura miru, demokracije in sožitja«, je rečeno v letaku. Prav zato, da bi opozorila javnost na resnost položaja, bo ustanova priredila v nedeljo predpoldne pred tržaško občinsko palačo še eno simbolično lekcijo sožitja z javno razpravo, tako da bo na Trgu Unità postavila tablo in klopi iz ene od svojih učilnic. »Učenci na trgu« naj bi simbolično ponazorila potrebo, da se tržaška javnost globlje in temeljiteje seznani z vsemi aspekti kulturne stvarnosti v naših krajih in krene na pot pravega sožitja in medsebojnega spoštovanja, kar je neobhoden predpogoj za pravi mir v teh krajih. »Šolska ura na odprtem« se bo pričela ob 11.30, v primeru slabega vremena bo improvizirana učilnica premeščena pod oboke občinske palače.

Dijaški dom: končal se je seminar o delu v organiziranih skupnostih

V Slovenskem dijaškem domu »Srečko Kosovel« v Trstu, Ul. Ginnastica 72, se je sinoči končal tridnevni seminar pod naslovom »Senzitivity trening«. Priredil ga je Zavod za šolstvo SR Slovenije, na njem pa so sodelovali poleg tržaških še domski delavci iz Gorice in Celovca.

Osnovna tema seminarja se je glasila: Odnosi med ljudmi in delo v organiziranih skupnostih. Seminar je potekal v dveh delovnih skupinah, ki sta ju vodila prof. Marija Skalar in prof. Francšek Mlinarič.

Pravzaprav je v torek, sredo in včeraj šlo za drugi del seminarja, ki se je začel avgusta lani v Gorici in se bo zaključil avgusta letos v Celovcu.

● V smislu zakonskega odloka 55/1983 mora država najpozneje do 31. januarja dodeliti pokrajinam in občinam z več kot 20.000 prebivalci 30-odstotni saldo na račun državnih prispevkov za leto 1983.

Kje bomo lahko nabavili bencin

Stanovska organizacija upraviteljev bencinskih črpalk FIGISC javlja, da bo jutri, 7. t.m., popoldne in v nedeljo, 8. t.m., odprtih 134 Tržaškem naslednjih 21 bencinskih črpalk (z mastnimi črkami so navedene tiste, ki razpolagajo tudi s plinskim o'jem - dizel):

AGIP — Drevored D'Annunzio 44, Miramarski drevored 49, Istrska ulica 50, Ul. I. Svevo 21, Trg Sonmino 10;

TOTAL — Ul. F. Severo 2/2, Trg A. Canal 1/1, Devin - Nabrežina 129, Ul. D'Alviano 14, Nabrežje Grumula 12, Furlanska cesta (Str. del Friuli) 7, Ul. Revoltella 110/2;

ESSO — Nabrežje N. Sauro 8, Sešljan državna cesta 14, Trg Valmaura, Ul. F. Severo 8/10, Miramarski drevored 261;

IP — Ul. Giulia 58, Ul. Carducci 12;

API — Pasaža sv. Andreja;

NEODVISNI — SIAT — Trg Cagni 6. Jutri popoldne bodo črpalke delovale od 15. do 19. ure, v nedeljo pa od 7.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure. Črpalke self-service so pa že itak vselej na razpolago.

● Jutri ob 20. uri bo v Prosvetnem domu na Opčinah koncert pevskega društva Lira iz Kamnika, ki se lahko ponaša s stoletno dejavnostjo. Zbor, ki je imel že nešteto koncertov ne samo po Jugoslaviji, temveč po številnih evropskih državah, vodi prof. Samo Vremšak.

Aretirali so ga v Benetkah

Goljufal je trgovce pa tudi tržaško policijo

V Benetkah so prijeli goljufa, ki je marsikoga spjel na led, nasedla pa mu je tudi tržaška policija. Spretnost je ime Attilio Lorizio, doma je iz Vieste blizu Foggie, star pa 30 let. Aprila lani se je tržaškim agentom predstavil kot Mario Merli, 35 let, bivajoč v Rimu v Ul. Salaria 13. Natvezil jim je, da sta mu dva fantalina ukradla v Ulici Roma torbo, v kateri je hranil 330 tisoč lir, voziško dovoljenje in izkaznico zasebne policije v Vatikanu. Voziško dovoljenje naj bi mu izdala prefektura iz Rima. V Trstu so njegovo prijavo formalizirali in mu obenem izdali potrdilo, da je Mario Merli, kot je pač zahteval. Kmalu so sicer spreviedli, da so se uštel, kajti rimska prefektura je zanikala, da bi kdaj izdala voziško dovoljenje na tisto ime, v Ulici Salaria 13 pa ga tudi niko'i niso poznali.

Zlikovec se je ujel v past 2. decembra lani, ko so ga v Benetkah prijeli, ker je skušal ogoljufati skupino trgovcev. Med zaslišanjem je priznal, da se je tržaškim policistom zlagal, ker je potreboval osebni dokument. Svojo osebno izkaznico je namreč pustil v nekem rimskem hotelu, od katerega se je oddaljil, ne da bi poravnal računa za 150 tisoč lir. Med Rimom in Benetkami se mu je tako nabral kar sedem obtožb, ki ga bodo stale več mesecev zapora.

Takso na avtoradio so odslej dolžni plačati tudi lastniki motornih koles

Finančno ministrstvo je izdalo okrožnico, ki je razblinila marsikateri dvom, hkrati pa vznejevoljila ljubitelje motornih koles. Zadnje čase opažamo vse več mladih, ki na vespo ali motocikel namestijo radijski sprejemnik; doslej niso za to plačali nobene davka, okrožnica pa odreja, da so tudi oni, enako kakor avtomobilisti, dolžni plačevati tako imenovano takso na avtoradio, a s to razliko, da so oproščeni posebne vladne pristojbine (concession governativa), ki pa je itak malenkostna.

Koliko je treba potegniti iz žepa? Za 12 mesecev znaša obdavčitev z davkom IVA vred 9.346 lir (10.095 minus 750 lir vladne pristojbine), za 6 mesecev pa 4.770 lir.

Kdor takse prav ne mara poravnati, naj se pa zadovolji s kasetofonom (mangianastri), ki je oproščen vsakršne davščine.

Mimogrede naj bralce spomnimo, koliko stane taksa za avtoradio za avtomobile. Avto do 26 KM (cavalli fiscali) — za 4 mesece 3.430, za 8 mesecev 6.860 in za 12 mesecev 10.095 lir; nad 26 KM — 6.515, 13.025 in 19.345 lir.

● V prostorih pomorske postaje bo 28. in 29. januarja razstava mačk vseh mogočih pasem, ki bo poveza-

Izredno zanimanje za naše izlete

Naši bralci so tudi za letošnja tradicionalna potovanja Primorskega dnevnika pokazali izjemno zanimanje. Prvi so bili že ob sedmih zjutraj v veži stavbe v Ul. Montecchi 6, njim so se počasi pridružili novi, tako da je bilo ob devetih, ko se je vpisovanje začelo, na hodniku več kot petdeset oseb. Največ zanimanja je bilo seveda za množični izlet v Ligorijo, tako, da smo morali trem predvidenim avtobusom dodati še enega, oziroma novih petdeset prostorov. Podobno je bilo za Grčijo, kjer smo štirideset prostorov oddali že dopoldne in smo morali naročiti novih štirideset. Nekaj manj zanimanja — kar pa je seveda razumljivo — je bilo za ZDA, kjer je na razpolago še dvanajst prostorov.

Tako imamo sedaj v novem položaju za izlet v Ligorijo na razpolago še devetnajst prostorov, za potovanje po klasični Grčiji pa še petnajst. Od danes dalje sprejema vpisovanje za vse tri izlete potovalni urad Aurora v Ul. Cicerone 4 in sicer med 9. in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

Na koncu prosimo vse bralce, ki so se včeraj prijavili na »listo čakanja«, da prinesejo čimprej akontacijo in dokumente na potovalni urad Aurora.

Na slikah: zgoraj vrsta na hodniku našega uredništva, spodaj pa vpisovanje.

● V krožku RAS v Ul. S. Caterina 2 bo v nedeljo, 8. januarja, ob 11. uri koncert dua Leonardi Costantino (fagot in klavir). Izvajala bosta skladbe Telemana, Weberja, Saint-Saensa, Hindemitha in Tansmana.

Pogreb tržaških zaročencev bo šele prihodnji teden

Pogreb tržaških zaročencev, 25-letne Nore Devescovi in 27-letnega Fabia Marroneja, ki sta umrla v Bologni verjetno na Silvestrovo, bo šele prve dni prihodnjega tedna. Tako so včeraj povedali potni starši, potem ko so se vrnili z žalostnega obiska v Bologni. Čeprav je najbolj verjetno, da sta bila žrtve strupenih hlapov, ki so uhajali iz plinske pečke, je namreč sodstvo odredilo obdukcijo, ki naj bi povsem pojasnila okoliščine tragičnega dogodka.

Nora Devescovi, ena izmed treh hčerk bivšega ravnatelja Acega Tullia Devescovija, je živila v Rimu, kjer se je po diplomi iz filozofije posvetila študiju klasičnega baleta. Z zaročencem, ki je bil v Trstu zaposlen kot učitelj, sta se domenila, da preživita novoletne praznike v Bologni, kjer ima njena sestra v najemu manjše stanovanje. Na Silvestrovo sta še malo pred polnočjo telefonično domačim in jim voščila. Nato pa ju ni nihče več videl živa. V sredo okrog 19. ure ju je obiskal prijatelj, a ker nista odprla vrat, izza katerih je vel močan duh po plinu, je nemudoma poklical reševalce. Gasilci so njeno truplo odkrili na postelji, Fabio pa se je verjetno zatekel v kopalnico, kjer ga je povsem skrčena zalotila smrt.

† Dne 5. t.m. nas je zapustil naš dragi

Riko Juretic

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 11. uri iz nabrežinskega pokopališča v kriško cerkev.

Žalostno vest sporočajo Lucia, sin Danilo, nevesta Albina, vnuk Boris ter drugo sorodstvo.

Trst, 6. januarja 1983
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Zapustil nas je naš dragi

Giuseppe Cibic

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 6. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Križi.

Žalostno vest sporočajo žena, otroci, zeti, snaha, vnuki in drugo sorodstvo.

Trst, 6. januarja 1984
(Pogrebno podjetje Zimolo)

● Cenejši kino za priletne, Tržaška občina sporoča, da so občanom, ki so dopolnili 60. leto starosti, na razpolago izkaznice, ki omogočajo ogled filmov v mestnih kinematografih po znižani ceni. Interesenti lahko dvignejo izkaznice v občinskem tiskovnem uradu (Trg Granatieri 2, pritličje, soba št. 295), pri čemer se morajo predstaviti osebju z osebnim dokumentom, ki dokazuje, da so starejši od 60 let.

V torek na pobudo sekcije VZPI-ANPI

Spomin na žrtve nemškega napada na borštanski bunker

Narodni heroj Dušan Munič - Darko je bil po rodu iz Mosta na Soči. Ušoda je hotela, da je 10. januarja 1945 padel v Borštu, potem ko so Nemci in colottijevci odkrili in napadli bunker na dvorišču pri Petarsovih (Spod ceste). Istega dne sta padla tudi Ivan Grzetič in Stanko Gruden, Danilo Petaros, domači sin, pa je težko ranjen padel Nemcem v roke kot ujetnik in nato končal v krematoriju tržaške Rižarne. Borštani se bodo kot vsako leto tudi letos, ravno na dan pokola, spomnili svojih žrtev, na proslavi, ki jo organizira sekcija VZPI - ANPI za Boršt in Zabrežec. Toda letošnja proslava bo imela še dodaten pomen, ki bo prav gotovo še trdnjeje povezal Borštane s sorodniki preživelih borcev, ki so padli v bunkerju in pa z ljudmi iz krajev, iz katerih so Munič, Grzetič in Gruden izhajali.

Sekcija VZPI - ANPI Boršt - Zabrežec in Krajevni odbor ZB NOV Most na Soči se bosta v torek zvečer, na proslavi žrtev bunkerja pobratili in s tem poudarili prizadevanja miroljubnih vaščanov Boršta in Zabrežca in občanov Mosta na Soči za svetlejšo prihodnost, kot nam jo obeta sedanjí napeti mednarodni trenutek. Pobratili se bodo borci, aktivisti in tisti, ki so trpeli po taboriščih, internacijah in konfinacijah in ki so s svojo žrtvijo že izpovedali željo, kakšen svet hočejo in kaj od mlajših rodov pričakujejo, zato da se ohranijo temelji miru, ki so jih oni sami gradili s trpljenjem in utrjevali s krvjo. Želja o pobratenju med sekcijo VZPI - ANPI Boršt - Zabrežec in Krajevnim odborom ZB NOV Most na Soči se je porodila preteklo poletje in takoj naletela na ugoden sprejem pri članih obeh organizacij. Listino o pobratenju bodo predstavniki obeh organizacij podpisali v torek, v srenjski hiši v Borštu, na proslavi, na kateri bodo še enkrat osvetlili junaški lik štirih borcev in domoljubov: Danila Petarosa - Lisjaka, Dušana Muniha - Darka, Ivana Grzetiča - Žitomira in Stanka Grudna - Strele. (ris)

80 LET PEPCE SLAVEC

Danes slavi Pepca Uot'eva, kot ji pravijo Dolinčani, že 80 let. To ni malo. Veliko manj pa jih Pepca kaže, malo zaradi svoje zunanosti, deloma pa tudi zaradi svoje življenjskosti, saj je živahna in delavna, kot da bi jih imela veliko manj.

Josipa Ota vd. Slavec se je rodila 6. januarja 1904 v Dolini v zavedni kmečki družini. Po končani ljudski šoli se je oprijela dela na domači kmetiji. Še kot mladenka je začela peti v mešanem pevskem zboru »V. Vodnik« in bila aktivna članica in pevka vse do leta 1930, dokler niso fašistične oblasti ukinile delovanja naših društev. V istem letu se je poročila z domačinom Jožefom Slavcem ter mu v zakonu povila tri otroke, od

katerih sta živa še Mira in Slavko. Za časa NOB je Pepa kot zavedna Slovenka delala in pomagala za našo stvar. Bila je aktivistka in je prejela priznanje, na katero je zelo ponosna. Tudi njen mož je sodeloval v vrstah OF, nekaj časa je bil v partizanih, nato pa v vasi kot terenec, dokler ga niso 1. avgusta 1944 Nemci ustrelili. Po moževi smrti je Pepa trdno delala na svoji kmetiji, dokler ji niso razlastili zemlje, na kateri so zgradili naftovod.

Kljub osim križem je Pepa še zdrava in čila ter vedno vesela. Čestitkam otrok ter vseh sorodnikov in prijateljev se pridružuje tudi naš dnevnik, ki ga slavljenska zvesto prebira od vsega začetka, z željo, da bi preživela še mnogo zdravih in srečnih let. (M.M.)

Jutri v Mačkoljah Pisani vrtiljak

Slovensko kulturno društvo Primorsko iz Mačkolj je svojo prvo prireditve v letu 1984 namenilo izključno mladim in najmlajšim, ki so polno aktivni po naših društvi, a ki pravzaprav samostojnih nastopov nimajo ravno na pretek. Tako bo jutri zvečer s pričetkom ob 18. uri stekel v srenjski hiši v Mačkoljah Pisani vrtiljak, prireditve z mladimi iz Brega. Nastopali bodo mladi glasbeniki, pesniki in gledališčniki in pokazali, kaj zmorejo. Zato bo tudi prav, da jih odrasli spodbudimo s svojo prisotnostjo... (ris)

JADRANSKI KOLEDAR

1984

S KNJIŽNO ZBIRKO

JADRANSKI KOLEDAR
zbornik 1984

Franca Bevk:
KOZOROG

Dorče Sarđoč:
TIGROVA SLED

Mirko Hrovat:
ČLOVEK V ZRCALU PREGOVOROV
STENSKI KOLEDAR

Fran Levstik:
MARTIN KRPAK, kasete

Cena zbirke: 23.000 lir

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

DUŠAN KOVAČEVIČ

RADOVAN TRETJI

BRIDKA KOMEDIJA O SAMOIZDAJI

Režija: BORIS KOBAL

Danes, 6. januarja, ob 20.30
Jutri, 7. januarja, ob 20.30
V nedeljo, 8. januarja, ob 16. uri
V sredo, 11. januarja, ob 20.30
V četrtek, 12. januarja, ob 20.30

ABONMA RED A - Premierski
ABONMA RED B
ABONMA RED C
ABONMA RED D
ABONMA RED E

Gledališča

ROSSETTI
Danes, 6. januarja, bo Stalno gledališče FJK predstavilo delo R. Rossa »Il pianeta indecente« z Giulio Brogiem. Režija R. Guicciardini. V abonmaju odrezek št. 4. Informacije pri glavni blagajni.

AVDITORIJ
Danes, 6. januarja, ob 17.30 »Bambino tra i bambini« z Mariom Maranzano. Ob 20.30 Jazz koncert Silvia Donatija in Aleksandra Rojca (klavir) ter Gianluigija Trovesija (sax in klarinet).

VERDI
Danes, 6. januarja, ob 20. uri šesta predstava Giordanove opere »Andrea Chenier« (red E/H).

Kino

La Cappella Underground 18.30 — 21.00
»Direktan prenos«. Režija Darko Bajc.

Ariston 16.00 — 22.00 »I misteri del giardino di Compton house«.

Eden 15.30 — 22.15 »Mai dire mai«. Sean Connery.

Capitol 16.30 — 22.00 »Quando calienta el sol vamos a la playa«.

Fenice 16.00 — 22.15 »Segni particolari: bellissimo«. A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00
»Sapore di mare II. - Un anno dopo«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Il tassinaro«. A. Sordi.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Questa o quella«. Renato Pozzetto in Nino Manfredi.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »Il ritorno del Jedi«.

Mignon 15.00 — 20.15 »Il libro della giungla«, risani film.

Aurora 16.00 — 22.00 »Flashdance«.

Moderno 15.00 — 21.00 »Brisby e il segreto di Nimh«, risani film.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Entity«. Barbara Hershey. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Popeye, braccio di ferro«. Režija Robert Altman.

Radio 15.30 — 21.30 »Taboo«. Kay Parker in Dorothy Lemay. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Saint Jack« Petra Bogdanoviča. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Koncerti

Šola Glasbene matice - Trst prireja koncert v Gallusovi dvorani v petek, 13. t.m., ob 20.30 v Ul. R. Manna: Rumina Ribarska (kontrabas) in Mira Flis - Štimatović (klavir). Na programu: Giovannino, Dittersdorf, Svete, Novosel. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 7. januarja, ob 20. uri koncert PRVEGA SLOVENSKEGA PEVSKEGA DRUŠTVA LIRA iz Kamnika. Dirigent Samo Vremšak. Vabljeni!

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 6. januarja
TRIJE KRALJI
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.36
— Dolžina dneva 8.50 — Luna vzide ob 10.05 in zatone ob 19.42.

Jutri, SOBOTA, 7. januarja
ZDRAVKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1018,3 mb raste, veter 5 kilometrov na uro severni, vlaga 43-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILA STA SE: Daniel Tomizza in Michelangelo Esposito.

UMRLI SO: 75-letna Antonia Coterle por. Ficiur, 83-letna Angela Ukmar vd. Franceschini, 59-letni Libero Pangozzi, 80-letna Ada Dal Seno vd. Franzil, 60-letni Melchiorre Lenarduzzi, 73-letni Giuseppe Cibic, 73-letni Ervino Bratus, 42-letna Lidia Massaro por. Giraldo, 92-letna Eufemia Sbisá vd. Ceraico, 92-letna Adalgisa Stritzel vd. Riva, 76-letni Natale Karis, 9-letni Stefano Zatti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35, Drevored Miramare 117, Ulica Combi 19, Sesljan, Bazovica, Zavlje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Largo Piave 2 in Trg Borsa 12.
NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Largo Piave 2, Trg Borsa 12, Sesljan, Bazovica in Zavlje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. —

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Dekliški zbor Devin
in Fantje izpod Grmade

prirejajo danes, 6. t.m., ob 20.30 v novi cerkvi sv. Janeza v Štivanu

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

Nastopil bo tudi mladinski zbor iz Štivanja. Vabljeni!

ŠD BREG

priredi v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

PLES

z orkestrom Pomlad.

Jutri, 7. t.m., od 8.30 do 1. ure. Nedelja, 8. t.m., od 19. do 24. ure.

Čestitke

Danes praznuje VASJA ČUK rojstni dan. Da bi se še naprej v zdravju in veselju pridno učil in na klarinet sviral, mu želijo Irina, Peter, stric, teta in nana Pavla.

Danes praznuje v Dolini 80. rojstni dan JOSIPA OTA vd. SLAVEC. Iskreno ji čestitata sin Slavko in hčerka Mira z družinama.

Danes praznujeta v Trnovci 22. obletnico poroke DANICA in BRUNO ŠKRK. Draga starša, želimo vama, da bi skupaj preživela še mnogo srečnih in zdravih let. Vajine Franka, Kristina, Katja z Jožkom ter vsi, ki vaju imajo radi.

Draga nana DANICA in nana BRUNO! Ob vajini obletnici poroke vama iz srca kličemo še na mnoga skupna leta. Sonja.

Razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec vabi v torek, 10. t.m., ob 19. uri v prosvetno dvorano na proslavo žrtev borštanskega bunkerja 10. 1. 1945 in na slovesnost ob pobratenu sekcije VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec s Krajevnim odborom ZB NOV Most na Soči.

Mladinski dom Boljunec prireja božični koncert v boljunski cerkvi jutri, 7. januarja, ob 20. uri. Nastopali bodo boljunski, škedenjski ter mačkoljanski cerkveni pevski zbori.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor - Opčine vabi člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 13. t.m., ob 20. uri (drugo sklicanje pol ure kasneje).

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo imelo prvi večer v novem letu v ponedeljek, 9. januarja. Gost društva bo pisatelj Boris Pahor. Začetek ob 20.30.

KD Primorsko - Mačkolje vabi na »Pisani vrtiljak«, prireditve z mladimi iz Brega, ki bo jutri, 7. januarja, ob 18. uri v srenjski hiši v Mačkoljah.

MENJALNICA vseh tujih valut

	5. 1. 84	
Ameriški dolar	1.685.—	
Kanadski dolar	1.345.—	
Švicarski frank	756.—	
Danska krona	165.—	
Norveška krona	213.—	
Švedska krona	205.—	
Holandski florint	538.—	
Francoski frank	196.—	
Belgijski frank	26.—	
Funt šterling	2.380.—	
Irski šterling	1.865.—	
Nemška marka	604.—	
Avstrijski šiling	85.—	
Portugalski eskudo	11.—	
Španska pezeta	10.—	
Japonski jen	6.—	
Avstralski dolar	1.400.—	
Grška dramma	11.—	
D'beli dinar	11.25	
Mali dinar	11.—	

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 13 - 61-448

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

ISČEM službo kot hišna pomočnica. Pisane ponudbe na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi št. 6 - Trst, pod šifro »Hišna pomočnica«.

GOSTILNA MIRO v Sovodnjah (podnamicarna Mužina Mara) obvešča, da bo odslej zaprta zaradi tedenskega počitka ob torkih.

PRODAJ majhnega črno-belega kučka. Tel. 040/231-864 ob uri kosila.

ZAPOSLENA mati z dvema šoloobveznim otrokoma nujno išče dvo- ali trisobno stanovanje v najem pri Sv. Jakobu ali v njegovi bližini. Telefonirati v dopoldanskih urah na št. 040/71-675.

FIAT 126, leto 1982, 13.000 km, ugodno prodam. Tel. 040/522-77 zvečer.

PANDO 30, odlično ohranjeno kupim takoj. Plačilo v gotovini. Tel. 040/522-77 zvečer.

ZIDARJE iščem za gradnjo enostanovanjske hiše na zahodnem Krasu. Tel. 040/522-77 zvečer.

TRŽAŠKA KNJIGARNA

OBVEŠČA CENJENE ODJEMALCE

da je zaprta zaradi inventure danes in jutri

Prispevki

Ob vsakoletni nabiralni akciji so za SZ Sloga darovali:

PADRIČE: trgovina z jestvinami S. Grgič 100.000 lir, bar Karlo Guštin 100.000 lir;

BANI: trgovina z jestvinami Vidali 30.000 lir, elektromehanična delavnica Ban 15.000 lir, hotel Dugulin 15.000 lir;

BAZOVICA: mesnica Meulja - Čufar 25.000 lir, trgovina z manufakturo Renato 30.000 lir, N.N. 100.000 lir, cvetličarna Mara 30.000 lir, pekarna Zdenka Marc 20.000 lir, pekarna Magda Marc 10.000 lir, trgovina z manufakturo Ezio Yeans 50.000 lir, drogerija Bajc 25.000 lir;

TRST: podjetje Vatovec 50.000 lir, podjetje CGR 30.000 lir, trgovina z manufakturo Udovič 30.000 lir, podjetje Informdata 50.000 lir, optika Vikj 5.000 lir, podjetje Dila 30.000 lir, trgovina s kino - foto aparati Segulin 20.000 lir, podjetje Velox 50.000 lir, podjetje Jazbar 25.000 lir, zlatarna in urarna Mikolj 50.000 lir.

V spomin na drago mamo Alberto Škerk vd. Kralj daruje hči Anica 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob obletnici smrti staršev in v spomin na brate daruje hči oz. sestra Dora Barut 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Viktorja Znidaršiča daruje Bruno Martellani 20.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Viktorja Znidaršiča daruje družina Viviani 20.000 lir za TPK Sirena.

Ob plačanju članarine so darovali: Milica Čok 4.000 lir, Srečko Grgič 7.000 lir in Josipina Mirošić 2.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Antonio Coslovich iz Sv. Barbare daruje 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na pok. Andreja Kranjca darujejo sestre 45.000 lir ter N.N. 5.000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

V spomin na Viktorja Zobca daruje Zora Švara (Ricmanje) 10.000 lir za ŠD Breg.

Ob prazniku ŠD Brega darujeta Branka in Viktor Vodopivec 15.000 lir za ŠD Breg.

Ob 20. obletnici smrti moža Alojza daruje žena Ida Bukavec 10.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na drago mamo Olgo Danev daruje sin Edi 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB s Kontovela.

V spomin na svoje drage daruje Vanka Markčeva 15.000 lir za vzdrževanje spomenika s Kontovela.

Ob nabiralni akciji za gradnjo kulturnega doma v Briščikih so darovali uslužbenci ZTT: Ivo Magajna 5.000 lir, Nadja Benčić 5.000 lir, Vojko Slavec 10.000 lir, Anka Suga 10.000 lir, Vera Žerjal 10.000 lir, Franc Udovič 10.000 lir, Sava Kosovel 10.000 lir, Ace Mermolja 5.000 lir, Marjo Magajna 10.000 lir, Andrej Rudež 5.000 lir, Miran Hrovatin 5.000 lir, N.N. 5.000 lir, Paolo Morpurgo 5.000 lir, Marta Bevk 10.000 lir, Vida Kavčič 5.000 lir, Drago Bogatec 20.000 lir, Sava Kolerič 5.000 lir, Orietta Umari 10.000 lir, Klavdij Maver 5.000 lir, Dorči Okretič 5.000 lir, Rafko Vitez 5.000 lir, Saško Hrovatin 5.000 lir, Jurij Kufersin 5.000 lir, Stojan Bolčina 5.000 lir, Sergij Premru 5.000 lir, Gracijela Nabergoj 10.000 lir, Sergio Ferrari 10.000 lir, Radivoj Čač 10.000 lir, Breda Pahor 5.000 lir, Sonja Žerjal 5.000 lir in Majda Černe 10.000 lir.

Za gradnjo kulturnega doma v Briščikih so darovali: Adriano Bogatec 15.000 lir, Sergij Cibic 10.000 ter Walter Pertot 50.000 lir.

V spomin na Marijo Maver por. Čok darujeta družini Conč in Stanič 1.000 din za obnovitev spomenika padlim v NOB iz Lonjerja in s Katinare.

Namesto cvetja na grob pok. Andreja Kranjca darujeta Milka in Nino Batič 23.000 lir za gradnjo kulturnega doma v Lonjerju.

V rubriki Darovi in prispevki, ki smo jo objavili v včerajšnji številki, sta pomotoma izostali dve vrsti, tako da ni bilo razvidno, da so bili prispevki, zbrani na Opčinah po trgovinah in podjetjih, namenjeni SZ Sloga.

V Tolminu zanimiva razstava Primorski tisk 1919-1941

«Narod naš dokazuje hrani.» Ta napis pozdravi obiskovalca ko vstopi v razstavni prostor. Že takoj pri vstopu vabijo iz vitrin in s polic naslovi starih znancev in znank - koledarji in knjige nekdanje Goriške matice, zborniki in knjige Književne družine «Luč» in Goriške Mohorjeve družbe. Obiskovalec si ne more kaj, da ob pogledu na tako priljubljene stare znance vzkligne: Pozdravljeni, stari znanci in znanke izpred šestdeset in več let.

Koliko olajšanja so nam prinesli ti naslovi vsako jesen v letih, ko je fašizem divjal z vso okrutnostjo, plenil in požigal naše knjige in časopise. Na steni poleg vitrin so razstavljeni nekateri izvodi «Edinosti», «Goriške straze», «Novice» in «Malega lista». V številki 38 z dne 20. septembra 1922, je «Goriška straža» pod naslovom objavila tale zapis v verzih:

Vi ste kot neurje, val, ki s silo
preko nas zamahne,
mi smo kakor skala, ki vselej
ostane, kadar val izplahne.

Knjige, razstavljene v vitrinah in na policah so danes živ dokaz, da so ti zapisani verzi — naša živa primorska zgodovina. So priče, da smo skupaj z našimi knjigami ostali trdno zasidrani v to primorsko zemljo.

Prve tri vitrine z naslovom Dela Franceta Bevka nudijo obiskovalcu na ogled knjige Smrt pred hišo, Veliki Tomaž, Srebrniki, Stražni ognji, Železna kača, Kresna noč, trilogija Znamenja na nebu in še številne druge. S temi knjigami je France Bevk začel svojo pisateljsko pot in si utiral pot v vsako primorsko hišo.

Naprej se vrstijo knjige drugih primorskih pisateljev: Andreja Budala, Ivana Preglja, Damira Feigla, Cirila Drekonje, Bogomira Magajne, Jake Štöke in drugih. Koliko dobre volje so

nam prinesle Feiglove Pasja dlaka, Po strani klobuk, Brezen, Pol litra vipavca, Supervitalin, Čudežno oko in druge.

Obiskovalec vidi tudi številne prevode iz ruščine, poljščine, francoščine, angleščine, nemščine, italijanščine in drugih evropskih jezikov. Primorci smo takrat, ko se je fašizem ponašal, da nam je prinesel svojo 2000-letno kulturo, že brali knjige, prevedene iz vseh evropskih jezikov.

S polic na zadnji steni gledajo naslovne strani koledarjev Goriške matice, Goriške Mohorjeve družbe s pripadajočimi knjigami, letniki 1925 do 1939. V tistih letih smo morali knjige skrivati v listnjake, pod pode čebeljih panjev v čebeljnjakih in pod skalnate previse, da nam jih fašisti niso zaplenili ali pa zažgali. Takrat smo brali v slovenščino prevedene italijanske pisatelje: Grazie Deledde, Giovanni Verge, Alessandra Manzoni in še druge. To pa kljub temu, da so nas fašisti tako zatirali! Fašistično glasilo na Goriškem je takrat pisalo: «Goriška dežela, v kateri je 200.000 Slovencev proti 100.000 Furlanom, se mora razdeliti. Razdelimo jih tako, da jih italijanska večina poduši.»

Naj še omenimo, da so razstavljene tudi drobne knjižice Biblioteke za pouk in zabavo — nad dvajset letnikov — in glasbena dela naših skladateljev: Vinka Vodopivca, Ivana Laharnarja, Ivana Kokošarja in Brede Šček.

Za zaključek. Nepozabno srečanje z znanci in znankami iz težkih dni zatiranja in raznarodovanja. Zato pa toliko bolj domače in naše. Še smo tu na tem preprihanem koščku naše sončne Primorske, še so z nami tudi naše knjige.

ANDREJ PAGON-OGAREV

Iz umetnostnih galerij

Kitajski gost v «Tribbiu»

Umetnostna galerija «Tribbio» v starem delu Trsta je začela novo leto z zelo zanimivo razstavo. V gosteh ima namreč kitajskega mojstra Čen Ži vaju, ki je v Trstu in sicer v isti galeriji že dvakrat razstavljal, le da se je prvič predstavil izključno z grafiko, drugič z risbami ali točneje skicami, tokrat pa je dal na ogled celo zbirko olj. Kitajski gost, ki spada v mlajšo generacijo, se tako rekoč spreha med LR Kitajsko in Italijo ali če hočemo Evropo, in je torej sedaj že tretjič v našem mestu z zbirko tipičnih kitajskih motivov. Mojster je resničen strokovnjak v prikazovanju stvarnosti in zato njegova sedanja olja dajejo pravi vtis, pravo vzdušje kitajskega okolja. Vsa njegova olja so temnejše barve in se mojster omejuje le na temno sivo barvo, le da zna z najrazličnejšimi odtenki ustvariti resnično vzdušje kitajske vasi, posebno vzdolž vodnih tokov in rek, tako da imamo pred seboj naselja ob vodi ali če hočemo na vodi, kot na nekakšnih koliščih. Poleg teh motivov je dal na ogled še več olj, ki nam prikazujejo notranjost Kitajske ter njene obmorske motive. Veliko je namreč slik, ki prikazujejo značilne kitajske čolne in jadrnice s tipičnimi jadrji. Kot smo rekli, je tokrat Čen Ži vaj v našem mestu s popolno raz-

Marino Cassetti v galeriji «La Bora»

Po navadi si ob novem letu navedemo s čašo vina, mnogi tudi s čašo penečega se vina. Je to stara, pravijo stoletna tradicija. Tržaški likovni umetnik Marino Cassetti je s tem simbolom, s simbolom — čašo stopil iz pravkar minulega 1983. v 1984. leto. V svoji galeriji «La Bora» v Ulici Malcanton v Trstu je namreč pripravil razstavo, na kateri je dal na ogled menda poldrugi ducat grafik, temper in brizgank z enim in edinim motivom — čašo. Ne glede na to, da si morejo zamisliti razstavo z enim samim motivom le krepkejši mojstri, je treba Cassettiju priznati, da je v tem povsem uspel, pa čeprav si je privoščil še to posebnost, da ni delal različnih čaš, namreč kozarcev, ki bi bili sicer vsi kozarci, vendar eden drugačen od drugega. Nasprotno, vse čaše so si v obliki enake, vse istega «namenav», namreč nizke in široke, pač za peneče se vino. Toda vseh petnajst slik je drugačnih, vsaka zase je samostojno delo. (Fre)

Iz knjige «Priglasje Krasa» (Foto Rafko Dolhar)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.00 Dnevnik - flash
- 12.05 Halo... Raffaella? - opoldanski spektakel
- 13.25 Vremenske razmere
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Halo... Raffaella - zadnji poziv
- 15.00 Primissima - kulturne zanimivosti
- 15.30 Šola in vzgoja - življenje živali
- 16.00 Risanke
- 16.25 Tom e Jerry show
- 17.00 Dnevnik - flash
- 17.05 Forte fortissimo TV top
- 18.30 Colpo al cuore - TV film
- 19.00 Italia sera
- 19.40 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Fantastico 4 - spaktakel povezan z loterijo
- 22.50 Il ritorno del Santo - TV film
- 23.40 Dnevnik - zadnje vesti in vreme
- 23.45 Šola in vzgoja Marco, il bambino di tanti padri

Drugi kanal

- 12.00 Che fai, mangi?
- 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri

- 13.30 Capitol - TV serija
 - 14.15 Tandem... in partenza - novice in zanimivosti
 - 14.30 Dnevnik 2 - flash
 - 14.35 - 16.30 Tandem
 - 16.30 Tečaj angleškega jezika
 - 17.00 Visite a domicilio - TV film
 - 17.30 Dnevnik 2 - flash
 - 17.35 Vediamoci sul due - kronika, glasba, spektakel
 - 18.30 Športni dnevnik
 - 18.40 Una storia del West - nadaljevanje in konec
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.30 Voltati Eugenio - film
 - 21.45 Dnevnik 2 - večerne vesti
 - 21.55 Drugi del filma Voltati Eugenio
 - 22.40 Psihoanaliza filma s sodelovanjem publike
 - 23.55 Dnevnik 2 - zadnje vesti
- ### Tretji kanal
- 15.55 Šola in vzgoja - Beni culturali
 - 16.55 La figlia del capitano - film
 - 18.25 L'orecchiccio - glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 Dolce Roma - 8. nadaljevanje
 - 20.05 Šola in vzgoja - Il pane quotidiano
 - 20.30 Il malato immaginario - 1. del
 - 22.00 Dnevnik 3
 - 22.35 Film tedna - Giudicatore voi

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih: Grazia Deledda: «Golobje in jastrebi»; 14.35 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Nabožna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav - Vremenska napoved - Cestne razmere; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskega in TV sporeda; 7.15 Val 202; 13.00 Danes na valu radia Koper - Glasba, zani-

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW — Beli križ 102,0 MHz
UKW — Koper 98,1 MHz
UKW — Nanos 88,6 MHz

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 12.55 Svetovni pokal v smučarskih skokih - Bischofshofen
 - 16.35 Poročila
 - 16.40 Jazz na ekranu
 - 17.00 Modro poletje
 - 17.25 Smučarski skoki - posnetek
 - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
 - 18.40 Pred izbiro poklica
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik I.
 - 19.55 Vremenske razmere
 - 20.00 Marco Polo - nadaljevanka
 - 21.20 Ne prezreti
 - 21.35 Dnevnik II.
 - 21.50 Zasedovanje in umor Jeana - Paula Martina - angleški film
- ### Zagreb
- 9.20 Zimski spored za dijake
 - 16.25 Smučarski skoki
 - 17.30 Videostrani
 - 17.40 Poročila
 - 17.45 Sprehod s pesnikom
 - 18.15 TV koledar
 - 18.25 Kronika občine Reka
 - 18.45 Obramba in samozaščita
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Dober večer - zabavnoglasbena oddaja
 - 22.10 Dnevnik
 - 22.25 Paleta, kulturni magazin

Koper

- 18.00 Smučarski skoki - ob koncu Odprta meja
- 16.30 Odprta meja

Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:
TRST — Kavarna Tommaseo zaprta zaradi obnove
GORICA — Pogovor z vinogradnikom Jožkom Gravnerjem o briških vinih
TRST — Razstavi v galeriji Tribbio in Bora
TRST — Radovan Tretji v Kulturnem domu ter športna napoved

- 17.00 TVD - novice
- 17.05 TV šola
- 18.00 Rumpole - serijski film
- 18.50 Risanke
- 19.30 TVD - vse danes
- 19.50 Drevi
- 20.00 Aktualna tema
- 20.30 Igra slepe miši - celovečerni film
- 22.00 TVD nocoj
- 22.10 Visoki pritisk - glasbena oddaja

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dobro jutro Italija
 - 9.00 Una vita da vivere
 - 10.00 Rubrike
 - 10.30 Alice - TV film
 - 11.00 Rubrike
 - 12.00 Help - glasbena igra
 - 12.30 Bis - nagradna igra
 - 13.00 Il pranzo è servito - nagradna igra - vodi Corrado
 - 13.30 Sentieri - nadaljevanka
 - 14.30 General Hospital - TV film
 - 15.30 Una vita da vivere
 - 16.50 Hazzard - TV film
 - 17.40 Il mio amico Arnold - TV film
 - 18.15 Jenny e Chachi - TV film
 - 18.50 Zig zag - kviz
 - 19.30 Baretta - TV film
 - 20.25 Ciao gente - nagradna igra - vodi Corrado
 - 23.00 La contessa di Hongkong - film
- ### RETEQUATTRO
- 8.30 Otroški program
 - 9.30 Mr. Abbott e famiglia
 - 10.00 Vicini troppo vicini TV film
 - 10.30 Gianni, Pinotto e l'assassino
 - 11.50 Quella casa nella prateria
 - 12.15 Fantasilandia - TV film
 - 13.15 Maria Maria - TV film
 - 14.00 Agua viva - TV film
 - 14.50 Superfascination da New York
 - 16.20 Šport: slalom
 - 16.45 Otroški program
 - 17.20 Il magico mondo di Gigi
 - 17.50 James - TV film
 - 18.50 Marron glacé - TV film
 - 19.30 M'ama non m'ama - nagradna igra
 - 20.25 Hatari - film igrata John Wayne in Hardy Kruger
 - 23.30 Šport: Caccia al 13
 - 24.00 Pollice da scasso - film igrata Peter Falk in Peter Boyle
- ### ITALIA 1
- 8.50 Cara cara - TV film
 - 9.50 Febbre d'amore - nadaljevanka
 - 11.00 La rosa di Bagdad - film

- 12.15 Rubrika dietologije
 - 12.30 Strega per amore - TV film
 - 13.00 Bim, bum, bam
 - 14.00 Cara cara - TV film
 - 14.45 Febbre d'amore - nadaljevanka
 - 15.30 Aspettando il domani - nadaljevanka
 - 16.00 Bim, bum, bam
 - 18.00 Beniamino - film
 - 19.45 Italia 1 flash (samo Lombar-dija)
 - 20.00 Il flauto a sei puffi - film
 - 21.30 Un genio, due compari, un pollo - film
 - Igra Terence Hill
 - 23.50 Totò d'Arabia - film
- ### TELEPADOVA
- 13.00 - 13.30 Risanke
 - 14.00 I Sullivan - TV film
 - 15.00 Cuore selvaggio - TV film
 - 16.00 Medical center - TV film
 - 17.00 Super Robot - risanke do 19.30
 - 19.30 L'uomo invisibile - TV film
 - 20.20 La maestra di sci - film
 - 22.00 Medical Center - TV film
 - 23.00 Ellery Queen - TV film
 - 24.00 Tre per una grande rapina - film
- ### TRIVENETA
- 12.40 Tre Bold Ones - TV film
 - 13.30 I grandi personaggi - risanke
 - 14.00 La lama d'Oriente - TV film
 - 16.00 Film program
 - 16.30 Salut Champion - TV film
 - 17.30 Risanke
 - 18.30 Ispettore Bluey - TV film
 - 19.30 Šport
 - 20.15 L'uomo che viene dal Nord - 22.00 Q.P. Coupon
 - 1.00 Horoskop
 - 1.10 TV 7 Playboy
- ### TELEFRIULI
- 13.00 Lassie - TV film
 - 13.30 Il virginiano - nadaljevanka
 - 14.45 Anche i ricchi piangono
 - 18.55 Lassie - TV film
 - 20.00 I falciatori di margherite
 - 20.30 Il sentiero della violenza - film
 - 20.15 Il lungo viaggio verso la notte
 - 24.00 Abat-jour

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.10 Il demone meschino; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Zeleni val - week-end; 13.30 Karavana; 14.30 Šola in vzgoja; 16.00 Il Paginone; 18.00 Variete; 18.30 Glasba Maria Zafreda; 19.30 Audio-box; 20.00 La visita del prefetto; 21.03 Stagione simfonica pubblica; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 16.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 9.10 Tanto è un gioco; 10.30 Radio 2 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 16.35 Due di pomeriggio - glasba in spektakel; 18.32 Concerto a quattro mani; 19.57 Srečanje z melodramo; 21.00 Jazz na radiu; 21.30 - 23.28 Radio due 3131 nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.00 Poročila; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Dve Rossinijevi uverturi; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes; Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela - bojne in revolucionarne pesmi drugih dežel; 20.00 Zakaj imamo radi...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nokturno; 00.05 - 4.30 Nočni program.

Tri avtobusna podjetja in šest za razdeljevanje vode Nujnost poenotenja javnih služb bi prinesla boljše upravljanje

O poenotitvi raznih javnih služb na Goriškem je bilo že veliko razprav. V poštven prihaja tako avtobusna služba, za katero sedaj skrbijo tri javna podjetja, kot tudi služba za razdeljevanje metana in vode, za katero skrbi kar šest podjetij v naši pokrajini. S tako raznolikostjo podjetij so seveda precej veliki režijski stroški, ponekod, to velja za avtobuse, imamo na istih progah dvojno službo.

Medtem ko so podjetja za razdeljevanje metana in vode v zadnjih letih povišala cene do tolikšne mere, da lahko beležijo ob koncu leta obračun brez primanjkljaja, imajo avtobusna podjetja letne izgube, ki gredo v stotine milijonov lir.

Država daje avtobusnim podjetjem nekaj denarja za kritje režijskih stroškov. Ta denar praktično razdeli deželna uprava na podlagi prevoženih kilometrov. S tem denarjem krijejo približno četrtino stroškov. Približno štirideset odstotkov krijejo podjetja z iztržkom vozovnic. Drugo pa morajo primakniti tiste javne ustanove, ki so lastniki podjetij. Pri nas so to pokrajinska uprava, goriška občinska upra-

va in konzorcij občin na Trziškem. Že več let je govor, da bi poenotili vsa tri podjetja v eno samo. Konzorcij za prometno območje, ki ima sedež v Trziču, in v katerem so združene vse občine Goriške in Tržaške, je že dal izdelati tako študijo. V njej sta upoštevani finančna plat združitve ter oblika novega podjetja, ki naj bi bilo pod okriljem pokrajinske uprave. Deficita ne bi odpravili, lahko pa bi ga zmanjšali. Ukinili bi namreč nekatere dvojne vožnje, to še zlasti na Trziškem. Prebivalci goriških predmestij pa bi lahko uporabljali avtobuse na medkrajevnih progah in s tem razbremenili mestne avtobuse, ki so ob konicah natrpani. Pocenila bi se uprava takega enotnega podjetja.

Praktični načrt s tehničnega vidika pripravljajo tudi v ravnateljstvu pokrajinskega avtobusnega podjetja. Pokrajinski svet naj bi v ponedeljek razpravljal o lanskem obračunu APT, izvolil člane upravnega sveta in nadzornike tega podjetja. V tem podjetju je sicer prišlo v zadnjem letu do trenj med osebjem in vodstvom, na kar nismo bili prej vajeni. Zaradi teh spo-

rov so trpeli predvsem uporabniki.

To kar smo povedali za avtobusno službo velja tudi za druge. V večini občin skrbi za razdeljevanje vode in metana konzorcij CAFO. V njem so vključene tudi tri slovenske občine: Doberdob, Sovodnje in Števerjan. V goriški občini skrbi za to službo mestno podjetje, ki nadomešča ENEL v razdeljevanju električne energije. Krmin ima spet svoje podjetje, prav tako Trzič. Nekatere občine na Trziškem pa imajo spet svoje podjetje.

Režijski stroški so seveda veliki, cene za vodo oz. metan so različne od kraja do kraja. Najmanj plačujemo v goriški občini. Sicer pa so cene na Goriškem precej manjše od tistih na Trziškem. Ko bi prišlo do enotnega podjetja, za kar se že več let zavzemajo sindikati, njim so sledile tudi politične stranke, pa bi bile cene enake na vsem Goriškem.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Rismondo, Ul. Toti, tel. 72701.

Bencin na črpalkah Petrola 425 lir cenejši od italijanskega

Po nedavni ponovni podražitvi bencina v Italiji na 1.300 lir je postal nakup bencina na črpalkah Petrola v sosednem jugoslovanskem območju še bolj zanimiv. Kot so nam včeraj povedali v upravi Petrola v Novi Gorici velja za ves januar cena bencina, ki ga kupijo italijanski avtomobilisti 874,15 lire za liter. Govorimo o super bencinu, ki je torej na jugoslovanskih črpalkah kar za 425,85 lire cenejši od italijanskega.

Tukajšni avtomobilisti, katerim so se spet pridružili videmski, so pričeli iti ponovno v Jugoslavijo po bencin v velikem številu.

Na nekaterih črpalkah v obmejnem pasu, ki imajo dovoljenje za menjavo denarja in za prodajo bonov Automoto saveza Jugoslavije tujim avtomobilistom, je bilo in je moč kupiti bencin tudi za lire. V Jugoslaviji velja namreč pravilo, da tujec lahko kupi bencin samo s posebnimi boni AMSJ, ki jih je moč kupiti na vseh turističnih agencijah. Če greš v nočtranost države lahko kupiš bencin le s temi boni, ob meji pa lahko plačaš tudi z liri.

V januarju stane torej liter super bencina na Petrolovih črpalkah 874,15 lire.

Marsikateri avtomobilist pa se je v zadnjih tednih hudoval, da je moral kakemu črpalkarju dati za liter super

bencina več kot je bilo treba. Nekateri da so plačali tudi po 930-950 lir za vsak liter. Ker so avtomobilisti z naše strani menili, da ne velja na črpalkah desetodstotni popust zaradi nakupa s tujo valuto, so šli kupiti bone AMSJ na turistične agencije v jugoslovanskem obmejnem pasu ali pa kar v pisarno ACI v Gorici.

Na upravi Petrola v Novi Gorici so nam sicer zagotovili, da velja ista cena kot za nakup bonov tudi za nakup bencina direktno na črpalki, to pomeni da je tudi tam moč dobiti popust. Medtem ko so prej menjavali ceno enkrat ali dvakrat tedensko, upoštevajoč nihanje dinarja v odnosu do italijanske lire, so sedaj dosegli spozrazum z Auto-moto savezom Jugoslavije, da bodo cene veljale mesec dni.

Nagrajevanje za «Piccolo quadro»

Danes zvečer ob 18.30 bo v razstavnih prostorih Auditorija v Ul. Roma slovesnost ob nagrajevanju sodelujočih na skupinski razstavi «Piccolo quadro». Razstava in obenem natečaj je bil priložnost za mlade in druge manj znane umetnike, ki se ne izrecno ukvarjajo s slikarstvom, da so svoja dela prikazali širši javnosti.

V Gorici plačujemo davke marsikje pa na to pozabijo

Smo spet na starem. Pri nas plačujemo davke, na Jugu pa se na vse to poživljajo. Pred nekaj dnevi je milanski dnevnik Il Giorno napisal, da so na finančnem ministrstvu v Rimu ugotovili, da so državljani plačali svojimi občinam davke na nepremičnine SOCOF v tolikšni meri, kot so ga na občinah pričakovali, samo v štirih mestih in sicer v Milanu, Trentu, Gorici in Trstu. Bolj kot se premikaš proti Jugu bolj upada državljanska zavest. V Palermu je občina vnovčila le četrtino tega, kar so predvidevali.

Ponavljala se torej stara zgodba. Pri nas (Gorica, Trst, Trento) so bili v časih vladanja cesarstva ljudje navajeni na poštno plačevanje davkov. V državi Burbonov ni bilo tako.

Davek SOCOF ni osamljen primer. Ko greš na izlet v južne kraje ugotoviš, da le malokdo plača avtomobilsko takso, prav tako so redki tisti, ki plačujejo zavarovalnino za avtomobil. Poznamo primere uglednih ljudi, ki so bili zaradi državne službe premeščeni iz južnih dežel v Gorico in so se tu začudili, da mo-

rajo vse to plačati, sicer jim policija zasoli globo. Očitno pri njih vsega tega ni.

Enako je bilo tudi ob raznih elementarnih nesrečah. V Furlaniji ali kje drugje na Severu so se ljudje lotili obnove še predno je prišla pomoč. Nekje drugje, televizija nam to nazorno kaže, pa čakajo na pomoč v beli srcaji in s kravatno.

Davek SOCOF je zadnji dokaz razlike med srednjeevropskim in mediteranskim mišljenjem.

V LADJEDELNICI

Prisiljen počitek še za 120 delavcev

Sinoči je 120 delavcev tržiške ladjedelnice prejelo pisma, s katerimi jih vodstvo obvešča, da bodo od ponedeljka dalje v dopolnilni blagajni. S tem se je število delavcev v dopolnilni blagajni povzpelo na 1.265 od približno 3.500 zaposlenih v ladjedelnici.

V sindikalnih krogih so včeraj poudarili, da bo v ponedeljek napovedano srečanje z goriškimi parlamentarci.

Obračun leta 1983 na območju Nove Gorice Boljši odnos do dela omogoči nadaljnji gospodarski napredek

Utrip iz leta 1983 se je iztekel in sedaj je trenutek za razmišljanja in presojo o tej etapi življenja in razvoja onstran meje na Goriškem. Morja je najvažnejše spoznanje pridobljeno med letom, v tem, da je treba dobro delati, več proizvajati in živeti skladno z možnostmi. Tako menijo na območju Nove Gorice, ko naštevajo tudi prve sadove spremenjenih pojmovanj o vrednotah in pomenu dela. V zadnjih tednih so se stvari začele obračati na bolje, ravnodušnost do kritičnega časa in gospodarskih težav, ki je bila prisotna v nekaterih okoljih, se je u-maknila zavzetosti in požrtvovalnemu delu. Podoba uspehov doseženih na raznih področjih, kot se kažejo za lansko leto, bi lahko posredovali predvsem z naslednjimi gibanji.

Izvoz na sosednje italijanske trge, ki ga izvajajo po regionalnih sporazumih, je doslej rekorden obseg. Po tako imenovanem tržiškem sporazumu je bil še enkrat večji kot leta 1982, medtem ko so po goriškem sporazumu izvozili v Italijo celo trikrat več blaga kot pa na primer v letu 1982. Obmejna blagovna izmenjava je zaradi takega porasta dosegla že četrtino od celotne trgovine med Jugoslavijo in Italijo. Pri omenjenih naporih in uspehih prednjači izvozno-uvozno podjetje «Primorje - export» v Novi Gorici.

Glede gibanj v industriji navajajo, da je Industrija Salonit v Anhornem proizvedla v letu 1983 nad milijon ton cementa, kar je rekord v vsej zgodovini cementarne. Od tega so okrog 208 tisoč ton cementa izvozili, pri čemer je veliko cementa bilo prodano v Gorici in na druga območja pri nas. V tovarni pohištva Lipa v Ajdovščini so ob koncu leta 1983 zaključili montažo najmodernejših strojev, ki jih bodo vodili in u-

smerjali računalniki. Med njimi je tudi robot za elektronsko barvanje pohištva. V ajdovski tekstilni tovarni pa opremljajo novo tkalnico. Tu di v kmetijstvu je bilo 1983 uspešno leto. Za izvajanje programa Vipavska dolina so investirali približno 40 milijard starih dinarjev, pri čemer so za moderno pridelavo usposobili 800 hektarov zemljišč. Mnoga med njimi so že zasejana oziroma posejana z raznimi kulturami. V fazi urejanja je nadaljnjih tisoč hektarov zemljišč, v pripravi v projektiranju pa še 2.200 hektarov površin. In še vest iz zadnjih ur leta 1983. Željezniško gospodarstvo v Ljubljani je sporočilo, da je goriška proga — slednja pelje z Jesenic in čez Novo Gorico do Sežane — usposobljena za 20-tonsko osno obremenitev. Proga je skratka sedaj, zaradi obsežnih vlaganj v njeno modernizacijo v zadnjih letih, primerna za velike blagovne in potniške tovore oziroma obremenitve. To bo važno zlasti za pospeševanje izvoza v Italijo in prek nje v druge zahodne države, in za transporte v koprsko luko.

Vzdušje na območju Nove Gorice je bilo ob izteku leta 1983 boljše kot nekaj mesecev prej, tako, da bo lahko prispevalo k nadaljnjemu odpravljanju preostalih gospodarskih problemov, kot so na primer izgube v gospodarstvu novogoriške občine. Letos bodo izročili v obratovanje razne nove obrate in objekte. S prvima dvema agregatoma (od skupnih treh) bo začela obratovati nova hidroelektrarna na reki Soči v Solkanu. Prometu pa bodo izročili tudi tako imenovano Osimsko cesto, ki bo Novo Gorico čez italijansko ozemlje na Sabotino po najkrajši smeri povezala z goriškimi Brdi.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Acqua e sapone». C. Verdone, N. Hovey.
VITTORIA 17.30—22.00 «La chiave». Preveden mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 «Segni particolari: bellissimo». Adriano Celentano in Federica Moro.

Trzič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Zero in condotta».
EXCELSIOR 17.30—22.00 «War games - giochi di guerra».
COMUNALE 18.00—22.00 Film koncert «Rolling Stones».

Nová Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Psi vojne». Ameriški film.
SVOBODA 18.00 «Pink floyd - The Wall» in ob 20.30 «Ljubica pod posteljo». Italijanski film.
DESKLE 19.30 «Conan», ameriški film.

POGREBI

Ob 8. uri Bruno Benedetti iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 9.30 Enrico Bassanese iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

V KOMI 8-LETNI DEČEK ZARADI PADCA MED IGRO

Med igro na vrtu nonotove hiše v Gabrjah, se je včeraj zjutraj hudo ponesrečil komaj 8-letni Aleksander Florenin iz Sovodnje. Deček, ki stanuje s starši v Sovodnjah, v Ul. Malnišče 6, je bil v tem času, ko so šole zaprte zaradi zimskih počitnic, v vrtu starega očeta v Gabrjah, Trg Indipendenza 16.

Včeraj zjutraj, okrog 8.30, se je igral na dvorišču. Povzpel se je na približno 170 cm visok zidek, ki obdaja hišo, pri tem pa izgubil ravnotežje in padel na tla. Nesrečno naključje je hotelo, da je pri padcu močno udaril z glavo ob asfaltni tlak in obležal v nezavesti.

Prav nono, ki mu je prvi pritekel na pomoč, je malega Aleksandra peljal takoj v goriško bolnišnico. Tu so zdravniki ugotovili, da je deček v komi in da ima v levem sencu nalomljeno lobanjsko kost. Pridržali so si prognozo in odredili njegovo premešitev v oddelek za oživljanje v tržiški bolnišnici.

● **Pevski zbor Rupa** - Peč vabi na predavanje dr. Bernarda Špacapana, ki bo govoril o alkoholu in mamilih, v ponedeljek, 9. januarja, ob 20.30, v pevski sobi.

ŠE DVA TEDNA RAZSTAVA O ŠOLSTVU

Bibliografsko-dokumentarna razstava o šolstvu, tisku in kulturnih institucijah na Goriškem od sredine 18. stoletja do prve svetovne vojne, ki je na ogled v veži Avditorija v Ul. Roma, bo odprta še do 20. januarja. Razstava, ki jo prireja državna in mestna knjižnica, je odprta vsak delavnik od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30, ob nedeljah in praznikih pa od 10.30 do 13. ure. Razdeljena je v štiri sekcije, v katerih je prikazano gradivo o javnih šolskih ustanovah, verskih šolah in vzgojnih zavodih, kulturnih institucijah in krožkih ter zgodovini tiska.

Razstavo si je doslej ogledalo lepo število ljudi.

Uspeh in ugoden odziv med obiskovalci sta skupaj s številnimi v ta namen izraženimi željami, prepričala organizatorje, da podaljšajo trajanje razstave. Na ta način bodo omogočili skupinski ogled dijakom številnih šol v mestu in pokrajini, ki si doslej razstave še niso ogledali. Če šole to želijo, je osebje knjižnice na razpolago za skupinske ogleda z razlago o prikazanem gradivu.

Prav tako v veži Avditorija je tudi v prodaji katalog razstavljenega gradiva, ki obsega med drugim štiri izvirne prispevke za poznavanje goriške zgodovine. Med temi je tudi študija Marka Waltritscha o slovenskem šolstvu na Goriškem do prve svetovne vojne.

V Trstu umrl Stefano Zatti

Včeraj smo izvedeli, da je v tržiški bolnišnici ob 5. zjutraj izdihnil komaj 9-letni Stefano Zatti iz Gorice, ki se je dan prej ponesrečil v Podgorici. Deček se je peljal v fiat 500, ki ga je upravljal oče Walter. Avto

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA 75.500 lir
POLLETNA 54.500 lir
MESEČNA 10.000 lir

Celoletna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekočl račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekočl račun štev. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekočl račun štev. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekočl račun štev. 8333

V boju za pravice Beneških Slovencev

10 uspešnih let Novega Matajurja

Pred desetimi leti je izšla prva številka Novega Matajurja. Deset let je kratko razdobje, skoraj nepomembno za zgodovino, je kakor blisk, ki se v hipu pojavi na nebu in izgine. Deset let življenja pa je vsekakor pomembno za posameznega človeka, za družbo, v kateri živi in dela in prav tako za ustanovo ali časopis, ki se porodi z jasnimi cilji in nameni, kakor se je porodil «Novi Matajur». V začetku uvodnega članka prve številke smo med drugim, napisali:

«Novi Matajur je bil potreben, ker je prišlo do sprememb v boju za naše narodnostne, gospodarske, kulturne, politične in socialne pravice. To rej za novo situacijo, Novi Matajur, list, ki naj bo glasnik vsega, kar je novega pri nas, čeprav ne bomo zanemarjali tistih starih univerzalnih vrednot našega moralnega, kulturnega, političnega in narodnostnega življenja.»

Kljub raznim težavam, s katerimi smo se srečevali vsak dan, smo poskušali ostati zvesti naši prvi, zgoraj omenjeni napovedi. Težave so prišle od vseh krajev. Ni manjkalo takih ljudi — političnih spletkarjev — ki so nam stalno in premišljeno podkladali polena pod kolesa, hvala Bogu pa smo imeli še več takšnih, ki so nas vsestransko podpirali, kar nam je dajalo pogum v boju za naše narodnostne, gospodarske, socialne in politične

pravice. Število naročnikov je rastle in prav tako število sodelavcev. Ni je družine v Benečiji — zavedne ali nezavedne — in prav tako med našimi emigranti po svetu, da ne bi vedele za Novi Matajur. Oh, seveda, delali smo tudi napake, kot jih lahko delajo vsi tisti, ki delajo. Mi nismo izkoristili niti polovico možnosti za utrditev in razširitev našega časopisa. Kljub temu pa, a smo Beneški Slovenci še vedno brez slovenskih šol (kar ustvarja težave pri čitanju, posebno tistim, ki so brez posebne volje), smo le opravili v desetih letih ogromno dela. Ustvarjali smo med našimi ljudmi napredno in narodno zavedno javno mnenje. Navsezadnje ni tako majhen naš doprinos k političnim spremembam nekaterih občinjskih uprav, ki so sedaj naklonjene pozitivni rešitvi našega slovenskega problema. Mladim, novim silam, ki prevzemajo sedaj večje odgovornosti pri urejanju in vodstvu Novega Matajurja, so odprta vrata za dosegajo ciljev in uresničitev idealov, ki jih mi nismo še dosegli. Možnosti za utrjevanje našega časopisa še obstajajo, a vse to je povezano danes kakor včeraj, z večjimi sredstvi, z večjim sodelovanjem in razumevanjem!

Če bomo vsi to razumeli, bomo šli lahko pogumno naprej v novo desetletje, večjim in boljšim uspehom nasproti.

IZIDOR PREDAN

Dan emigranta - beneški praznik

Slovenske organizacije v videmski pokrajini prirejajo že 21 let Dan emigranta, prav gotovo svojo največjo prireditev. Od skromnih začetkov, ko se je odvijal na sedežu društva Ivan Trinko, se je manifestacija okrepila in obogatila in je postala tradicionalna s tem, da se je sprevergl v množično srečanje, ki se ga udeležujejo tako Benečani, ki so ostali na domačih tleh kot tisti, ki so se preselili v druge kraje Italije in v tujino.

Za mnenje o pomenu in ciljih Dneva emigranta smo vprašali nekatere Beneške Slovence.

VILJEM ČERNO,
predsednik TO SKGZ

Dan emigranta je za nas Beneške Slovence združevalni moment vsega našega življa, osvežuje našo politično bitnost, združuje Beneške Slovence, od upraviteljev do preprostih ljudi. Nedvomno je tudi kulturno važen. Nam daje tudi možnost, da se karakteriziramo kot Slovenci in da dokažemo našo voljo in borbenost za dosego narodnostnih pravic.

IZIDOR PREDAN,

odgovorni urednik Novega Matajurja
Ni bil namenjen samo emigrantom, čeprav je bil eden izmed glavnih ciljev ta, da bi se naši izseljenci vrili domov, dobili delo in kruh v svojih dolinah in da bi na demonstrativen način, s prisotnostjo množice protestirali proti nadaljnjemu izseljevanju in zanemarjenosti gospodarskih, narodnostnih in socialnih problemov Benečije. Dan emigranta hoče in želi tudi dokazati kulturno udejstvovanje, ustvarjalnost, napredek in kulturni razvoj Beneških Slovencev.

RIHARD RUTAR,
raziskovalec Slorija

Pred leti, ko sem bil le eden med številnimi Slovenci, ki živijo daleč od rojstnega kraja, sem spoznal, da imajo Slovenci videmske pokrajine so'ldno organizacijo na Dnevu emigranta. Zame je to bilo pomembno. Danes je kot v preteklosti, dokaz zavesti vrednot naše slovenske tradicije in upanja. Sedaj je volja, da se bori-mo še večja, treba je samo boljše organizirati še razkropljene sile.

LUCIA TRUSGNACH,
tajnica KD Ivan Trinko

Dan emigranta je nastal kot manifestacija izseljencev in je služil kot združevalni moment za Beneške Slovence, še zlasti izseljence, sezonske delavce, ki so se vračali domov za božične počitnice. Tega tipa izseljenca danes ni več in Dan emigranta, tudi na osnovi poglobljene razprave v okviru naših društev, se je spremenil v dan slovenske kulture. Lahko vzamemo kot simbolični zaključek določenega obdobja naše zgodovine fotografsko razstavo o izseljevanju, ki smo jo priredili lani. Nadaljujemo seveda po poti, ki smo si jo začrtali, da bi kulturno obogatili Dan emigranta tudi s prireditvijo razstav. Letos so tako na vrsti beneški likovni umetniki, ki so se iz raznih razlogov preselili v druge kraje Italije. Kljub temu, da ima Dan emigranta že 21 let sploh ni zgubil svojega blišča in je vedno vabljen iz več razlogov. Ne nudi namreč samo možnosti soočanja z našo kulturo, še zlasti z gledališčem, ki se zaradi prostorskih in drugih problemov lahko le redko predstavlja tako množični publiki, pač pa tudi s političnimi predstavniki. Postal je pomemben moment množične zahteve, da se rešijo vprašanja Beneških Slovencev.

TERESA COVACEUSZACH,
uradnica

Dan emigranta se je z leti spremenil. Ni več manifestacija emigrantov, pač pa naša največja kulturna prireditev in kot tako jo je treba ohraniti in obogatiti.

LUISA BATTISTIG,
učiteljica

Dan emigranta je velika prireditev. Misim pa, da bi bilo treba bolj skrbeti za kontinuiteto. Imamo malo možnosti, da združujemo naše ljudi, najrazličnejše ljudi po zanimanjih, starosti... Kaj pa med letom? Kamenice ni več, drugih takih prireditev tudi ne.

MAURIZIO NAMOR,
župan Dreke

Dan emigranta je bil važen politični, kulturni in združevalni moment, ki je tudi spodbujal k razmišljanju in razpravi ne le o vprašanjih izseljevanja temveč tudi o vprašanjih, ki so povezana z življenjem, obstojem in razvojem Beneških Slovencev. Danes pa imam vtis, da je Dan emigranta postal že neka tradicionalna prireditev, ki je zgubila omenjene značilnosti in ki jo je treba ponovno oživiti in ji čati večjo težo in vsebino.

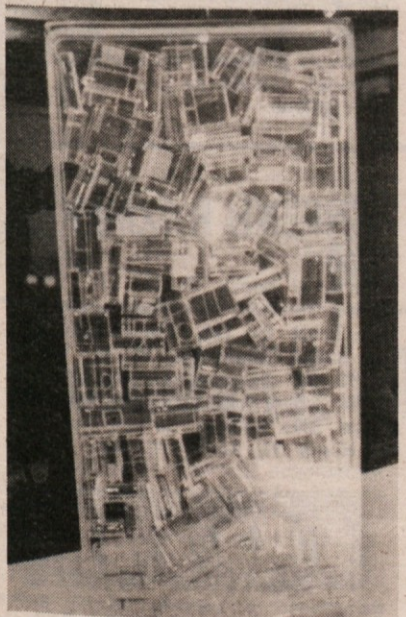
PAVEL PETRICIG,
pokrajinski svetovalec KPI

Po več kot 20 letih množične srečanje na Dnevu emigranta v Čedadu ne sme biti le zgodovinska rievo-kacija izseljevanja in potrditev nacionalne istovetnosti Slovencev videmske pokrajine, pač pa mora postati slavnostna predstavitev političnega načrta Slovencev videmske pokrajine državnim organom s posebnim poudarkom na zakon za globalno zaščito. Na ta način sploh ne omejujemo pač pa poudarjamo pomen kulturnega programa prireditve.

V okviru Dneva emigranta

Razstava v društvu «I. Trinko»

V okviru Dneva emigranta prireja kulturno društvo Ivan Trinko slikarsko razstavo, ki jo bodo danes ob 19. uri odprli na sedežu društva in bo

na ogled do 27. januarja. Svoja dela bodo razstavljali štirje umetniki, ki so se morali iz različnih razlogov odseliti, vendar ohranjajo z rodno zemljo, z Benečijo ne le družinske temveč tudi kulturne stike. Predstavili se bodo Loretta Dorbolò iz Špeta Slovenov, ki živi v Modeni, Claudia R. Floreancig, ki živi v Trstu, Gianni Osgnach iz Sv. Lenarta, ki se je preselil v Mantovo in Tommaso Pauletig, izseljenec v Kanadi.

Lani je bila ob tej priložnosti v dvorani KD Ivan Trinko na ogled fotografjska razstava, ki je preko starih posnetkov nudila zanimiv pregled zgodovine emigracije v Benečiji. Morda bo težje razbrati sporočilo, ki ga vsebuje in želi posredovati letošnja slikarska razstava.

Najbližje, v mnogih primerih, je sporočilo Lorette Dorbolò, kajti njeno slikarstvo živi v otroštvu ženske, ki se je že oddaljila od sveta, v katerem je rasla. Ponovno prikazuje otroško življenje, toda skozi oči spomina, sanj in morda tudi domotožja. Barve postopoma menjajo v iskanju nove vdrine.

Bolj skrito je sporočilo Giannija Osgnacha, kljub temu da je našel prve

umetniške spodbude v Nadiških dolinah. Njegovo iskanje gre v več smeri, se stalno razvija v vrsto «presečenj», ki nam jih vsako leto podarja. Osgnach je priljubljen pri mladini prav zaradi tega, ker najdejo v njegovih «kipih» iz plezigrasa novosti, iskanje in odkritje.

Claudia Floreancig se bolj posredno navezuje na Benečijo, vendar nam njeno iskanje kompozicije, toplih barv, harmoničnosti pokrajini nudi pristna in vitalna umetniška obzorja in to preko stalne, skoraj naravne in spontane rasti oblik.

Na koncu še Tommaso Pauletig, ki nam iz daljne Kanade prinaša svežino «obrtniškega», pozornega «naivca», ki z barvo zaobjema značilnosti okolja.

Štirje umetniki, štirje zelo različni značaji, ki pa jih povezuje ljubezen do domače zemlje bodisi, ko je prisotna v njihovih delih bodisi, ko je ni, kajti naša skupnost potrebuje, morda, zunanje «provokacije» v odgovor na poneumljajoče izkoriščanje s strani dobrega dela uradne kulture, ki išče «posebnost», «že znano» in «klišee».

PAVEL PETRICIG

Program Dneva emigranta

«Dosti krat mislemo na našo zgodovino in se smiejemo po nji, ker se nam zdi ironična in ne vidimo, da gre le taku napri, de v naših dolinah so problemi le tisti, de četudi z novo obliko igramo le tisto komedijo... Čas bo, da se kiek spremeni, da se nam odpre kaka druga pot, da se nazaj ožive naše doline. Celesta, Tončac in Mario nam kiek kažejo, kiek malega, kiek smiešnega, kiek zdravega, kiek našega, če vierjemo še na naše moči.»

Tako predstavlja Aldo Klodič, ravnatelj Beneškega gledališča igro «Preklete grabje», ki jo bo skupina, pod režijo Adrijana Rustje, igrala v kinodvorani Ristori v Čedadu v nedeljo popoldne na Dnevu emigranta. O komediji pa ni mogoče drugega zvedeti, vsi igralci se izmikajo pred vprašanji in zagotavljajo le to, da gre, kljub naslovu, ki takoj prikljuje na misel staro, znano in izrabljeno anekdoto, za delo, ki se v vsebini nanaša na zgodovino, tradicije, značilnosti Beneške Slovenije, vendar prinaša nove elemente, predvsem pa je novo v izvedbi.

Po že ustaljeni tradiciji, z izjemo lanskega leta, ko se je Dan emigranta odvijal pod parolo Siti smo lepih besed, sedaj je čas dejanj, bodo letošnji Dan emigranta odprli pozdrav-

ni govori. V imenu slovenskih organizacij bo spregovoril profesor Viljem Černo, sledil bo govor Benečana Giuseppe Specogne, ki je deželni odbornik za obnovu potresnih območij. Nato bo imel besedo župan Režije Sergio Di Lenardo, ki bo tudi s svojo prisotnostjo poudaril, da je Dan emigranta prireditev vseh Slovencev videmske pokrajine.

V kulturnem delu programa bodo nastopili še ansambel Beneški fantje Antona Birtiča, Citiravci iz Režije, Mešani pevski zbor Pod lipo in Luciano Chiabudini Ponediščak.

V Sovodnje pride «Befana»

Jutri ob 15. uri bo v prostorih gostilne Na mostu v Sovodnjah čakala beneške otroke s kopico daril «Befana».

Na srečanju, ki ga že vrsto let prireja študijski center Nediža, bodo otroci imeli možnost se udeležiti raznih iger. Za glasbeni del pobude bo poskrbela skupina mladih igralcev iz glasbene šole v Petjagu, ki bo pod vodstvom Nina Specogne predstavila pester glasbeni program.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

31.

«Sam se odloči! Jaz se ne bi vpisovala nikamor! Imava otroke in grunt. Mi smo lahko proti Italijanom in zavedni tudi brez Tigra. Vrh tega mi ni všeč nastavljanje min, nasilje...»

Bečan je nalil kozarček žganja in ga izpil v dušku. V očeh so mu ležale mračne sence. Zenin odgovor ga je presenetil.

«Pepca! Nismo mi začeli z nasiljem in bombami! Mi samo vračamo! Ne pustimo, da bi na naših hrbtih sekali drva. Svet moramo opozoriti, da smo priključeni k državi, ki nam je tuja!»

Zena mu je mirno gledala v oči, čakala, da je končal, in rekla:

«Tudi jaz sem za upiranje, toda za upiranje s pametjo!»

«Mar misliš, da je naša šolana mladina, ki je na Nanosu ustanovila TIGR in sklenila tok usode, nora?»

«Ne, ni nora! Toda ti si nor, ko si pozabil na svoja leta! Ti nisi za tigrovcia. Sedem otrok fmaš in osmi je na poti, Bečan! Moral bi se bil prej odločiti! Ostal bi bil sam, ne pa delal otrok! Župnik pravi, da bo boj dolgotrajen! Za naju se bodo borili otroci. Nisva več mlada, da bi prenašala ječe in preganjanje.»

Mož se je naslonil na opaž, rekoč:

«Morda imaš prav, žena...»

«Seveda imam prav. Presodi pa sam. Prespi in premisli. Da mi ne boš očitall!»

Bečan je malokdaj spraševal ženo za svet. Bil je gospodar, ki je rad sam odločal. Kadar pa jo je vprašal, je upošteval njeno mnenje. Prepričan je bil, da so stvari, ki jih ženske bolje čutijo od moških. Nobenega predsodka ni imel, da se ne bi ravnal po njenih slutnjah, kadar je šlo za družino.

«Žena, pametno si govorila. Prespal bom in premislil.»

Ko se je naslednji dan vrnil od kotla, je v gostilni sedel davkar Chiuco. Bilje v družbi nekaterih kmetov iz vasi. Bečan je vedel, da ga vsakokrat, ko pride v vas, nalivajo z vinom in gostijo z malico. Župnik jim je svetoval, naj delajo z njim v rokavicah, češ da ima vedno roko v njihovih žepih in hlevih. Mesarjem v dolino je zvozil že mnogo govedi od tistih, ki jim je zmanjkalo denarja, in mnogo jih je spravil na boben.

Bečanu je postalo vroče. Šel se je preobleč. Bal se je, da ga bo ta sleduh ovohal, če bo dišal po dimu in slivah. Kmetje so vedeli, kako je z njim. Kdor ga je znal podmazati, mu je kaj spregledal. Kdor pa ni znal skriti sovražstva in je bil prezadolžen, ga je davkar uničil.

Ko se je Bečan vrnil, je med možmi tekla beseda o organizaciji TIGR. V dolini je pogorel neki otroški vrtec. Drugič so podtaknili bombo. Davkar, ki je prinesel te vesti, je strokni može s hudimi kaznimi. Kjer se pripeti kaj državi sovražnega, trpijo škodo vsi vaščani, je dejal. «O, ti zverca mala, očalarska, je na tihem dejal Bečan, ki je segel davkarju v roko in sedel med pivce. «Samo stisnil bi te za vrat, pa ne bi nikoli več našel poti v dolino.» Zasumil je, da je mož prišel v vas zavoljo Tigra. Saj so davke kar redno plačevali...

Chiuco je bil eden izmed državnih uradnikov na dnu. Za najbolj težaško in umazano delo je dobil najmanj plačila. Bil pa je toliko bister, da se je plačeval sam. Sam je privijal davčni vijak, kjer je slutil, koliko mu bo pricurjalo v žep, če bo malo odnehal. Kmetom se je hlinil, da jim gre kar se da na roko,

pri oblasteh pa je veljal za neusmiljenega izterjevalca. Vesten in natančen je bil, kot bi pobiral zase.

Bečan je prinesel na mizo štefan vina in prisedel. Zunaj se je ustavil voz in skozi vrata se je prismejal Osojnik.

«No, kako je kaj, možje? Vas ima spet davkar v precepu?» je dejal.

«Ali res, gospod Chiuco?» se je Osojnik prijazno obrnil k davkarju.

«Res je! Možje v tej vasi — razen enega, ki ga bomo v kratkem prodali — v redu izpolnjujejo obveznosti do države. A tudi vi, Osojnik, ste spet precej dolžni! Nikoli vas ni doma, kadar pridem!»

«Vsak dan sem na poti! Oglje sem, oglje tja, pa to in ono! Na cesti sem kakor konjska figa. No, zdaj me imate tu. Zdaj vam poravnam ves dolg do zadnje lire!»

Osojnik je s svojo lopatasto roko segel v žep in položil na mizo denarnico.

«Dobro zaslužimo! Denar je zato, da kroži! Kako bi država gradila, če ne bi nič dobila od tistih, ki imajo?»

Davkarju so se usta razlegla v širok nasmeh. Hvalen je bil Osojniku za prijaznost. Vedel je, da je najbolj preklet in osovražen. Če se mu mora hliniti ta silak, je to dobro znamenje. Saj se spoštovanje poraja predvsem iz strahu.

Davčni izterjevalec Chiuco se je to pot vračal v dolino zadovoljen, s polno torbo denarja. Osojnik mu je plačal vse zaostanke, prav tako Bečan in nekaj kmetov, ki so radi odlašali.

«Toda od kod jim denar?» se je potem vprašal. «Križa se širi kot povodenj, državne blagajne so prazne, ta uboga kmečka raja pa iz te revne zemlje le iztisne toliko, da živi in plačuje davke...» Slutil je, da kuhajo žganje, pa iz tega ni delal problemov, kajti zanj je bil važen samo denar, ne glede na to, kako je bil pridobljen. Niti na misel mu ni prišlo, da bi žagal vejo, na kateri je sedel.

Sinoči v prvi italijanski košarkarski ligi

Tržačani in Goričani praznih rok

Bic izgubil v Neaplju - San Benedetto doživel v Bologni
pravo katastrofo - Derbi kola milanskemu Simacu

Febal — Bic 85:75 (47:42)

FEBAL NEAPOLJ: Ragazzi 13, Johnson 12, Woods 23, Fossati 2, Gelsomini 10, Sbaragli 8, Fuss, Cordella 13, Antonelli 4, Motta.

BIC TRST: Jones 22, McNealy 9, Palumbo 12, Tonut 8, Lanza 12, Goti 12, Fabbriatore, Bobicchio, Cenderelli, Zarotti.

SODNIKA: Cagnazzo in Bianchi iz Rima. PON: McNealy (35); izključena Tonut in Johnson (28).

Bic je nerodno izgubil v Neaplju proti neposrednemu tekmeču za obstanek v ligi. Poraz tržaške ekipe je povsem zaslužen, saj so bili domačini stalno v vodstvu. De Sisteyivi varovanci pa niso znali izkoristiti trenutkov zmede v nasprotnikovih vrstah.

Edinstveno priložnost, da nadoknadijo zamujeno, so Tržačani imeli sredi drugega polčasa, ko sta pikolovska sodnika zaradi medsebojnega preriivanja izključila Johnsona in Tonuta. A dvojna izključitev je v resnici bolj koristila Febalu, ki lahko razpolaga s solidnimi menjavami, kot pa Bic. Neapeljčani so v naslednjih minutah še celo povečali svoje vodstvo in ga brez večjih težav obdržali do konca.

Granarolo — San Benedetto 111:59 (54:33)

GRANAROLO: Brunamonti 13, Valenti 7, Fantin 20, Lanza 10, Villalta 18, Rolle 12, Binelli 16, Daniele 4, Van Breda Kolff 16.

SAN BENEDETTO: Valentinsig 4, Bullara 7, Lagarde 14, Bon 7, Ardesi 13, Nobile 2, Pieric 2, Mayfield 10. PM: Granarolo 21:26, San Benedetto 9:15. PON: Lagarde (37).

A - 1 LIGA

IZIDI 14. KOLA

Febal - Bic Trst	85:75
Granarolo - S. Benedetto	111:59
Peroni - Simmenthal	84:72
Latini - Berloni	73:76
Binova - Star	74:79
Jollycolombani - Star	86:85
Scavolini - Indesit	85:77
Simac - Bancoroma	70:67

LESTVICA

Granarolo Bologna 24; Simac Milan 22; Berloni Turin 20; Jollycolombani Cantù, Peroni Livorno in Star Varese 18; Bancoroma Rim in Indesit Caserta 14; Honky Fabriano, Latini Forlì in Febal Neapelj 12; Scavolini Pesaro; Simmenthal Brescia, Bic Trst in San Benedetto Gorica 8; Binova Bergamo 6.

PRIHODNJE KOLO (8. 1.)

Bic - Scavolini; San Benedetto - Simac; Honky - Febal; Simmenthal - Jollycolombani; Indesit - Latini; Berloni - Binova; Star - Granarolo; Bancoroma - Peroni.

A - 2 LIGA

IZIDI 14. KOLA

Vicenzi - Rapident 67:69; Marr -

Eagle 100:80; Italcable - Lebole 87 proti 84; C. Riunite - Gedeco 94:78; Benetton - Yoga 89:88; Mister Day - Mangiaievi 99:88; Sebastiani - Bartolini 94:79; Carrera - B. Popolare 89:95.

LESTVICA

C. Riunite Reggio Emilia in Mister Day 20; Gedeco Videm in Carrera Benetke 18; Yoga 16; Bologna 16; Bartolini Brindisi, Mangiaievi Ferrara, Italcable Perugia in Marr Rimini 14; B. Popolare Reggio Calabria, Benetton Treviso in Sebastiani Rieti 12; Eagle Vigevano 10; Rapident Livorno 8; Vicenzi Verona 6.

Gedeco bo v nedeljo igral doma proti Sebastianiju.

Predolimpijski odbojcarski turnir Poraz «azzurrov»

Bolgarija — Italija 3:1 (11:15, 15:7, 15:11, 15:3)

BARCELONA — V drugem kolu predolimpijskega odbojcarskega turnirja je Italija izgubila proti Bolgariji in si praktično zapravila možnost, da bi se uvrstila v sklepni del na olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Z včerajšnjo zmago pa so Bolgari na zelo dobri poti, da se uvrstijo za Los Angeles, saj so prvi dan že premagali Kitajsko, včeraj pa še velikega tekmeča za končno prvo mesto v tej skupini, reprezentanco Italije.

«Azzurri» so v pravem setu dobro pričeli in tudi zmagali s 15:11. Izkušenejši Bolgari pa so v naslednjih treh nizih dobesedno nadigrali Italijane in tako tudi povsem zaslužen o-svojili to izredno pomembno zmago.

Italija je igrala v naslednji postavi: Negri, P. Lucchetta, Dametto, Bertoli, Lazzaroni, Rebaudengo, De Luigi, Dal Fovo, Vullo, Lanfranco, Vecchi, A. Lucchetta.

V prvem srečanju včerajšnjega dne pa je Južna Koreja po predvideva-

nju premagala Tunizijo, in to s 3:0 (15:9, 15:12, 15:12).

V zadnjem srečanju pa je Kitajska po pričakovanju premagala Tunizijo s 3:0 (15:1, 15:0, 16:14).

LESTVICA

Bolgarija 4, Italija, Južna Koreja in Kitajska 2, Tunizija in Taivan 0.

DANAŠNJI SPORED

Bolgarija - Južna Koreja; Tunizija - Italija; Kitajska - Taivan.

● **AMERIČANKA DEBBIE ARMSTRONG** je bila najhitrejša na včerajšnjem prvem poskusnem spustu za nedeljski smuk, ki ga bodo priredili v Puy St. Vincentu, potem ko so ga v Pfrontnu zaradi pomanjkanja snega morali odpovedati.

Pred današnjim smukom za svetovni pokal so se včeraj poskusili tudi moški, in sicer v Laaxu v Švici. O-pravili so dva spusta. V prvem je najboljši čas dosegel Avstrijec Pffanbichler pred Švicarjem Kernem in Raerberjem. Tudi v drugem spustu je bil najhitrejši Avstrijec, in sicer Wirmsberger pred rojakom Reschom.

Pred nadaljevanjem smučarskega SP Novogoričan J. Franko ne pozna padcev forme

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

LJUBLJANA — V olimpijski sezoni zima smučarjem zares ni naklonjena. Januarsko nadaljevanje svetovnega pokala v alpskem smučanju se je začelo v še bolj neugodnih razmerah kot decembrski del, ko je v večini smučarskih središč, koder se je ustavljala bela karavana najboljših alpskih tekmovalcev na svetu, primanjkovalo snega. Danes so francoski prireditelji v Morzinu odpovedali tudi slalom, tako da bodo specialisti za tehnične discipline šli na prvi januarski start šele 10. decembra v Adoboden, kjer je na sporedu tradicionalni veleslalom.

Naši reprezentantje so se že pripravljali, da bi včeraj odpotovali v Morzine, vendar so morali sedaj spremeniti načrt. Kakor vse kaže, se bodo sedaj še kak dan posvetili vadbi, ki so jo končali pred novoletnimi prazniki v Kranjski gori. Direktor alpskih reprezentanc Tone Vogrinec in zvezni trener prve moške ekipe Filip Gartner sta bila pred novoletnim treningom v Kranjski gori zadovoljna, čeprav je bil to vendarle nadomestek za vadbo, ki jo je strokovno vodstvo reprezentance načrtovalo na olimpijskih terenih na Bjelašnici. Olimpijska Bjelašnica, kjer je bilo še sredi decembra dovolj snega, pa je morala našim najboljšim smučarjem odpovedati gostoljubje, ker je nanadno toplo vreme pobralo sneg. Tako so bili reprezentantje prisiljeni ostati v Kranjski gori, kjer novo smučišče v Podkorenu, na katerem so kranjskogorski prireditelji v začetku decembra uspešno izvedli prvi ženski in moški slalom sezone, nekako spominja na veleslalomski in slalomski teren na Bjelašnici nad Sarajevom. Seveda pa je bila vadba v Kranjski gori po svoje le mašenje vrzeli, saj sedaj najbrž ne bo več časa in priložnosti, da bi naši olimpijski kandidati izkoristili enkratno priložnost in vadili na terenih, na katerih bodo v prvi polovici februarja olimpijski boji, od katerih pričakuje veliko tudi naši. Priložnost, ki bi jo imeli reprezentantje z določeno prednostjo zaradi vadbe na olimpijskih

stezah, je tako izgubljena, zato se bo potrebno na vmesnih treningih med posameznimi tekmovalci še bolj potruditi, da bodo tisti jugoslovanski tekmovalci, ki sodijo med favorite za posamezne kolajne v tehničnih disciplinah — slalomu in veleslalomu — prišli na olimpijski start kar najbolje pripravljeni.

Doslej sta v reprezentanci pokazala najboljšo formo Bojan Križaj v slalomu, nasploh pa Jure Franko iz Nove Gorice, ki je pred novim letom osvojil tudi naslov najboljšega športnika Primorske.

Franko je izredno začel olimpijsko sezono: v veleslalomu je bil dvakrat tretji, uvrstil se je na vseh decembrskih tekmah svetovnega pokala v tehničnih disciplinah, na katerih enkrat samkrat — na slalomu v Madonna di Campiglio — ni osvojil točk svetovnega pokala. Ker tudi njegovi lanki izidi kažejo, da je to tekmovalac, ki z epa ne pride ob dobro formo, saj je bil v veleslalomu eden najbolj zanesljivih med vso svetovno elito, je upati, da bo pohod na mesta pri vrhu nadaljeval tudi januarja, na 14. zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu pa se dokopal do tiste vrhunske forme, ki je potrebna za eno izmed kolajn. Številni strokovnjaki in tekmovalci Jureta Franka že danes uvrščajo med kandidate za kolajne na olimpijskem veleslalomu, prav tako pa je v anketah pri vrhu za slalomsk a odličja tudi Bojan Križaj, ki je dokazal, da je še zmeraj med najboljšimi mojstri slaloma, zlasti na tekmi v Courmayeurju, kjer se mu je na izredno težki progi v dvoboju s Švedom Ingemarjem Stenmarkom izmuznila iz rok velika zmaga.

Se daleč od svojih nekdanjih sposobnosti pa je za sedaj lastnik bronaste kolajne v veleslalomu s svetovnega prvenstva v Schladmingu Boris Strel. Tega odličnega veleslalomista so med pripravami, pa tudi v prvem delu letošnjega tekmovanja za svetovni pokal močno ovirale bolečine v hrbtu, ki so posledica starih poškodb, med katerimi je bila najtežja leta 1982, kmalu po uspehu na svetovnem prvenstvu, ko je med vadbo smuka na državnem prvenstvu na Bjelašnici grdo padel, takoda so mu morali operirati koleno.

Danes zadnja tekma skakalne turneje

Tudi letošnja skakalna turneja Intersport se izteka. V Bischofshofnu bo namreč danes še poslednje tekmovalje, v katerem se velik boj obeta med Vzhodnimi Nemci, Finci in Norvežani. Razen velikih presenečenj, ima končno zmago že zagotovljeno Vzhodni Nemeč Weissflog.

V jugoslovanski vrsti vlada največje pričakovanje za Primoža Ulago, ki je izmed «plavih» tudi najboljše uvrščen na lestvici svetovnega pokala, kjer zaseda drugo mesto skupaj z Weissflogom.

Rekordna udeležba na igrah v Sarajevu

SARAJEVO — Organizacijski odbor zimskih olimpijskih iger v Sarajevu je sporočil, da se bo iger udeležilo kar 1577 atletov (1217 moških in 360 žensk) iz 45 držav. Udeležba bo torej potolkla vse dosedanje, najštevilnejši pa bosta ameriško in sovjetsko zastopstvo: prvo bo štelo 126 članov, drugo pa le enega manj. Spomnimo se samo, da je bilo pred osmimi leti v Innsbrucku kar osem držav manj, atletov pa je bilo tedaj 1368.

Jugoslovanski košarkarji prvi v Švedski

Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Stockholmu je jugoslovanska košarkarska reprezentanca osvojila prvo mesto. «Plavi» so v prvem kolu premagali Grčijo s 85:72, drugi dan so odpravili Švedsko s 100:85, v zadnjem kolu pa še Izrael z 78:72. Zvezni trener Halilović, ki je tokrat vodil jugoslovansko vrsto, je bil z vsemi svojimi varovanci zadovoljen. Še posebej pa sta se izkazala Sunara in Ušić. Zelo dobro pa je kot «play» igral Zorkić. Halilović je tudi dejal, da sta mlada centra Vranković in Vučković skoraj nared, da postaneta standardna igralca članske vrste. (nb)

Danes igra za vas

Aldo Kralj

Aldo Kralj je že celo vrsto let aktiven pri naših nogometnih društvih. S vestnim in resnim delom si je pridobil ugled sposobnega in strokovno pripravljenega trenerja. Letos trenira člansko ekipo padriško-gropajske Gaje, ki s spremenljivo srečo nastopa v 3. amaterski ligi.

Prejšnji teden je Ivan Peterlin pravilno zadel osem rezultatov.

Catania - Inter	X 2
Fiorentina - Avellino	1
Juventus - Genoa	1
Lazio - Pisa	1 X
Milan - Udinese	1 X 2
Napoli - Torino	1 X 2
Sampdoria - Ascoli	1
Verona - Roma	1 2
Campobasso - Cagliari	X
Triestina - Pescara	X
Varese - Atalanta	1 X
Brescia - Bologna	X
Martina - Giulianova	X

SNEŽNE RAZMERE

Forni di Sopra 40-130 cm, Ravascletto 30-150, Nevejsko sedlo 65-175, Trbiž 25-120, Piancavallo 80-200, Sedlo Chianzutan 20-40, Valdai 40-80, Ampezzo 30-60, Kravac 45-65, Vogel 135, Kranjska gora 30, Kanin 220, Zatrnik 35-45, Zelenica 95, Rogla 35, Golte 20-30.

1. — p.vi	X 2
drugi	2 X
2. — prvi	X 1
drugi	X 2
3. — prvi	1 X 2
drugi	X 2 1
4. — prvi	1 X
drugi	X 1
5. — prvi	X 1
drugi	2 X
6. — prvi	1 2 X
drugi	X 1 2

V PRVI ŽENSKI DIVIZIJI

Domove odbojkarice pričenjajo danes prvenstvene boje

Danes bodo prvič stopile na igrišče tudi igralkе goriškega Doma Agorest. V prvi tekmi ženskega prvenstva v prvi diviziji, se bodo namreč srečale z ekipo Intrepida iz Mariana v telovadnici v Štandrežu ob 17.00.

To bo za naša dekleta krstni nastop v kakem uradnem prvenstvu. Že takoj moramo povedati, da se je Domova ekipa na to prvenstvo dobro pripravljala. Vsa dekleta moramo pohvaliti, da so letos zelo resno poprijele za delo. Redno so trenirale ter nastopale v slovenski interligi in raznih prijateljskih tekmah. V dogovoru z odgovornimi v sekciji so pod vodstvom trenerja Mirana Strgarja med božičnimi počitnicami trenirale praktično vsak dan. Čeprav so vsa dekleta še zelo mlada (poprčna starost je 16 let) smo prepričani, da se bodo v tem prvenstvu izkazala. (VP)

Nogometne enajsterice v drugi in tretji amaterski ligi

Odigrali so več zaostalih tekem, toda ne vseh

V zimskem času po navadi vreme ovira reden potek amaterskih nogometnih prvenstev. To se je ponovilo tudi v letošnji nogometni sezoni.

V mesecu decembru so morali v nekaterih ligah preložiti vrsto tekem zaradi vremenskih razmer. V nedeljo, 18. 12. 83, pa sta deželni in pokrajinski odbor nogometne zveze celo sklenila, da prekineta vsa prvenstva zaradi zasneženih in blatnih igrišč. Da se prvenstvo ne bi preveč zavleklo, sta deželni in pokrajinski odbor nogometne zveze sklenila, da odložene tekme igrajo med božičnimi oziroma novoletnimi prazniki, ko naj bi bila prvenstva po predvidenem programu prekinjena. Nekaj tekem so že igrali, vendar je prišlo spet do preložitve, tako da je morala zveza ponovno sestaviti dokončni program zaostalih tekem. S tem tudi potek posameznih prvenstev bo sedaj nekoliko spremenjen. Poglejmo torej, kako so

se končale odigrane tekme, kakšen je spored zaostalih tekem in kako bodo sedaj potekala posamezna prvenstva.

1. AMATERSKA LIGA

V tej ligi ni zaostalih tekem in zato se bo prvenstvo nadaljevalo v nedeljo, 8. 1., s pari 15. kola, v nedeljo, 15. 1. s pari 14. kola, povratni del prvenstva pa se bo začel v nedeljo, 22. 1.

2. AMATERSKA LIGA

Na sporedu je bilo sedem zaostalih tekem, igrali pa so jih le pet, ker dve sta bili drugič zaporedoma odloženi na poznejši datum.

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM

22. 12.: CGS - Fortitudo odložena.
26. 12. Zarja - Giarizole 2:1; Zaulle - Opicina 2:1; Opicina - Campi Elisi odložena.
4. 1.: Primorje - Aurisina 1:0; For-

titudo - Zarja 1:2; Domio - Stock 0:0.

V nedeljo bodo igrali pare zadnjega (15.) kola, v sredo 11. 1. dve zaostali tekmi (Opicina - Campi Elisi in Domio - CGS), v nedeljo, 15. 1. bodo igrali pare 14. kola, ki je bilo odloženo 18. decembra lani. V sredo, 18. 1., pa je na sporedu še zadnja zaostala tekma (CGS - Fortitudo), nakar se bo prvenstvo nadaljevalo v nedeljo, 22. 1., s pari prvega povratnega kola.

3. AMATERSKA LIGA

Igrali so že štiri zaostale tekme: Campanelle - Mladost 0:3, Breg S. Vito 0:0, S. Andrea - Chiabrola 2:1, Rabuiese - Lancieri 2:1. Edino zaostalo tekmo S. Nazario - Breg, ki bi jo morali igrati 4. 1., pa so ponovno preložili na prihodnji teden, ker je nogometna zveza zgrešila urnik tekme, saj ob napovedani uri, ko bi morala na Proseku igrati S.

Nazario in Breg, sta igrali tudi Primorje in Aurisina. Vse tekme zadnjega kola, ki je bilo odloženo 18. 12., bodo igrali v nedeljo, 8. 1., nato bi se moralo prvenstvo nadaljevati v nedeljo, 15. 1., s pari prvega povratnega kola. (B. R.)

● **PREDSEDNIK MEDNARODNE NOGOMETNE ZVEZE** Havelange je dejal, da ima Sovjetska zveza lepe izgleda za organizacijo svetovnega prvenstva leta 1990. Za organizacijo SP tega leta se potegujejo tudi Italija, Grčija in Velika Britanija.

● **POTEM KO JE MAZZA** odločno demantiral vesti, da namerava prodati svoje delnice in zapustiti Udinese, je bilo vzdusje okrog furlanskega prvligaša včeraj precej vedro. Kljub temu pa še marsikdo sumi, da vse, kar so o tem pisali časopisi, le ni bilo povsem iz trte izvito.

V pogovoru z najmlajšo Meblovo odbojkarico

V. Klemše: Za boljše rezultate treba več dela

V nabrežinski telovadnici bo jutri Meblo gostil ekipo Albatrosa iz Trevisa. Naše odbojkarice potrebujejo zmago, da bi si še pred koncem prvega dela prvenstva zagotovile mesto med najboljšimi šestimi ekipami, ki se bodo borile za napredovanje v A-2 ligo.

Pred tem pomembnim nastopom smo se pogovorili z najmlajšo igralko Mebla, Vesno Klemše in skušali zvedeti, kakšno je vzdušje v naši združeni ekipi.

«Prazniki so verjetno prej škodili, kot koristili, ker smo bile nekatere igralke odsotne in smo se spet dobile vse skupaj šele v sredo. Tako se mi zdi, da smo na prijateljski tekmi, ki smo jo odigrale v Kopru, prikazale precej slabo igro in zato se za soboto še kar bojim,» je bil prvi odgovor Klemšetove.

«Zavedate se, da je tekma z Albatrosom zelo važna. Zakaj se pa niste odpovedale počitnicam?»

«Morale bi se domeniti vsaj mesec dni prej in odločiti, ali gremo vse na počitnice, ali pa vse treniramo. Ta-

ko pa so nekatere imele že vse rezervirano in ni bilo mogoče drugače.»

«Nekatere so mnenja, da glede na to, da za igranje ne dobivate niti pare, ni mogoče od vas veliko zahtevati...»

«O tem smo tudi že v ekipi razpravljale. Moje mnenje je, da bi morale dobivati vsaj kaj malega. Tako bi čutile, da naš trud tudi nekoliko bolj cenijo in bi to istočasno bilo za nas

lepo priznanje. Osebo pa menim, da bi v tem slučaju bile tudi dolžne več trenirati.»

«Bi bila torej pripravljena trenirati štirikrat tedensko?»

«Jaz bi, toda v ekipi so tudi igralke, ki imajo druge obveznosti. Treba bi bilo sestaviti skupino, kjer bi se vse žrtvovala in se obvezale za resnejši način dela, če hočemo imeti dobre rezultate.»

«V dosedanjih tekmah si igrala bolj malo. Zakaj?»

«Mislim, da nisem še tako dobra, da bi bila v prvi postavi. Poleg tega čutim do starejših igralk neko spoštovanje in se zavedam, da imajo one večjo pravico, da igrajo. Moram tudi še precej izboljšati sprejem servisa, pa tudi na mreži mi ne gre tako, kot lani, ko sem bila bolj pripravljena. Volja mi ne manjka, prav gotovo pa treniram z večjo vnemo, če imaš ob sobotah zadoščenje in prilžnost, da stopiš na igrišče.»

«Kako bo v soboto z Albatrosom?»

«Želim si, da bi zmagale in prepri-

čana sem, da bomo dale vse od sebe, da bi to dosegle. Sicer pa je moja največja ambicija kot igralka, da bi napredovale v A-2 ligo. Če ne že letos, pa vsaj prihodnje leto.» (Mig)

TAKO V TREVISU

Albatros — Meblo 0:3
(13:15, 1:15, 10:15)

Naša združena ekipa je v Trevisu dosegla četrto zaporedno zmago s 3:0. Po 40 minutah igre je Meblo povsem pregazil domačinke. Odločilni sta bili serija izredno nevarnih servisov Pesaresijeve in pa uspešen dan Kraljeve, ki ji je šlo vse odlično od rok. Albatros, ki razpolaga s homogeno in dobro uigrano šesterko, v kateri se odlikujeta oba centra, ni nikdar resneje ogrozil zmage slovenskih odbojkaric in je odpovedal predvsem psihično.

OBVESTILA

SK Devin

obvešča, da bo vozni red avtobusov 8., 15., 22. in 29. t.m. naslednji: 6.00 Bazovica; 6.10 Opčine; 6.15 Prosek; 6.20 Nabrežina; 6.10 Salež Bajta; 6.15 Praprotno, Šempolaj, Prečnik; odhod iz Sešljana 6.30.

SPDT

obvešča smučarje in tečajnike, da bo v nedeljo, 8. t.m., odhod avtobusa v Ravascletto ob 6.30 izpred sodnijske palače. Poleg tega SPDT prireja ob priliki tradicionalnega množičnega pohoda v Dražgošah izlet z osebnimi avtomobili. Izlet vodi Mario Milčič, ki tudi sprejema vpisovanja, in sicer telefonsko (na številki 229258) samo danes od 19. do 20. ure.

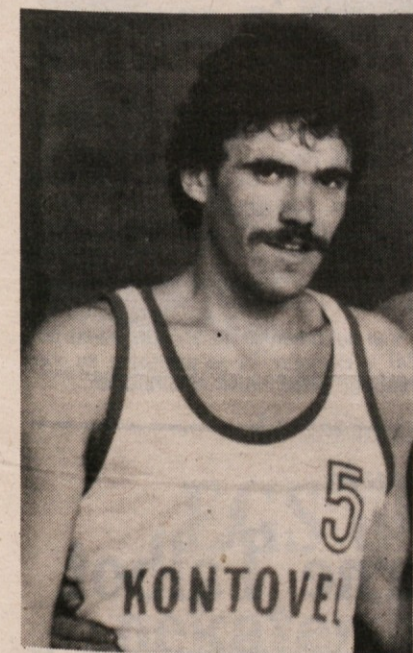
SPDT tudi obvešča, da predsmučarska telovadba in rekreacija na «I. maju» danes odpade in se bo spet nadaljevala v petek, 13. t.m.

Jadralski klub Čupa

vabi člane in prijatelje na predavanje o plovbi v slučaju razburkanega morja. Predaval bo jugoslovanski jadralski prvak Dušan Puh. Predavanje bo 12. t.m. ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

V košarkarskem promocijskem prvenstvu na Tržaškem

V. Ban (Kontovel): Predvidevam našo zmago v derbiju pa uspeh borovcev nad poletovci

Božično-novoletna pavza je že za nami in tudi na športnem področju bodo razna tekmovanja redno potekala.

Vsi košarkarji bodo do prve tekme v komaj začem novem letu verjetno pristopili z dokajšnjo mero upanja in razpoloženja, polovico teh pa bo gotovo začelo novo leto s porazom na igrišču. Ker se v tem dvotedenskem obdobju ni zgodilo nič novega, je stanje ostalo nespremenjeno. Pripomnili bi le, da so nadoknadili nekatere zastarele tekme in da so košarkarji Bora Radenske izgubili z Don Boscom, ki je tako še bolj trdno zasidran na vrhu razpredelnice.

Za prvo letošnjo napoved kola v promocijskem prvenstvu smo zaprosili Kontovelovega košarkarja Walterja Bana. Walter že vrsto let igra v tem prvenstvu in vsako leto vedno posega po višjih mestih lestvice strelcev. Ne pretiravamo, če trdimo, da je Ban sedanja gonilna sila Kontovelovega moštva, čeprav so v ekipi še drugi dobri igralci.

«Meniš, da je dvotedenska prekini-

tev bolj koristila ali škodila moštvo v promocijskem prvenstvu?»

«Upam da nam bo koristila, ker se bo verjetno povrnil k igranju štoka. Drugače je pavza več škodila kot koristila. Tudi ostale ekipe bodo verjetno občutile pomanjkanje treningov.»

«Misliš, da v nadaljevanju prvenstva lahko več pričakujemo od naših predstavnikov?»

«Ne vem za druge, vsekakor menim, da bomo mi napredovali v igri, saj smo se šele v zadnjih kolih nekoliko boljše izkazali.»

«Katera moštva so najbolj v nevarnosti za izpad?»

«Po vsej verjetnosti CUS in Lavoratori del Porto, za druge pa si ne bi upal dati nobenih predvidevanj.»

«Kdo bo zmagal v vaši tekmi in v derbiju med Borom Radensko in Poletom?»

«Proti Scogliettu bomo igrali na domačem igrišču, in zato sem prepričan o naši zmagi. Glede derbija Bor Radenska - Polet mislim, da bodo zmagali borovci.» (Cancia)

V prvenstvu mladink

Kljub slabi končni uvrstitvi Olympia pokazala lep napredek Olympiini dečki doživeli prvi poraz

Pred dnevi je goriška odbojcarska federacija objavila uradne končne izide odbojcarskega prvenstva mladink.

Prvo mesto je zaslužno osvojila šesterka Italcantieri iz Tržica; goriška Olympia pa se je poslovala od lige brez osvojene točke.

Mlade igralke Olympie, čeprav so obstale na dnu razpredelnice, so ravnotako opravile pozitivno prvenstvo, saj je bil njihov primarni cilj le pridobivanje potrebnih igralnih izkušenj. Marsikatera igralka je namreč letos prvič stopila za odbojcarsko mrežo. Vsekakor pa so mlade sile

Olympie pokazale dober napredek, obenem pa dokazale, da z rednim in vztrajnim delom lahko dosežejo zadovoljive rezultate.

Olympia je v letošnjem prvenstvu mladink nastopala v naslednji postavi: Mazgon, Doktorič, Kovic, Šuligoj, Klanjšček, Komjanc, Antoni, Olivo in Terpin.

DEČKI

Italcantieri — Olympia 3:1
(15:8, 15:12, 13:15, 16:14)

OLYMPIA: Cotič, I. Spacapan, Maraz, Devetak, Bello, Markocič, Humar, Bertolini.

Po dolgi izenačeni igri je Olympia doživela svoj prvi prvenstveni poraz proti solidni ekipi iz Tržica. Olympici so igrali v okrnjeni postavi in zato niso predvajali hitre in učinkovite igre kot v prejšnjih tekmah. (C. I.)

KONČNA LESTVICA						
1. Italcantieri Tržič	10	8	2	24:12	16	
2. Colley Canon Tržič	10	7	3	26:14	14	
3. Intrepida Mariano	10	6	4	21:14	12	
4. Torriana Gradišče	10	5	5	23:20	10	
5. Libertas Garica	10	4	6	14:22	6	
6. Olympia Gorica	10	0	10	4:30	0	

Dosedanji obračun «beneških» enajsteric je povsem zadovoljiv

Prvi del nižjih članskih nogometnih lig se bliža h koncu. To velja tudi za enajsterice z narodnostno mešanega področja v videmski pokrajini, ki nastopajo v 1., 2. in 3. amaterski kategoriji. Ob polovici prvenstva bomo podali krajši pregled o dosedanjih uspehih «beneških» moštev v raznih ligah. Za mnenje smo vprašali Petra Zuanella iz Sovodenj in Oliva Domenisa iz Podbonesca, ki redno sledita dogajanju na tamkajšnjem nogometnem področju. Peter Zuanella je namreč podpredsednik nogometnega kluba Savognese iz Sovodenj; Olivo Domenis pa tajnik pri klubu Pulfero iz Podbonesca.

PETER ZUANELLA (Savognese Sovodenj): «Naša enajsterica nastopa v 2. amaterski kategoriji C skupine in se je doslej precej dobro odrezala, čeprav smo bili priča stalnim nihanjem. Prvenstvo namreč nismo pričeli najbolje, a v drugi polovici prvega dela smo nadomestili zamujeno. Trenutno smo namreč na sredini lestvice, to da že v stiku s samim vrhom, kar nam lahko omogoča, da se v nadalje aktivno vključimo v boj za napredovanje. Pri tem pa želimo poudariti, da je naš cilj še vedno obstanek v ligi in menim, da ga bomo letos brez večjih težav dosegli. Želim pa si vseeno, da bi naša ekipa v povratnem delu igrala bolj konstantno. Morda ob zaključku tega uvodnega dela naj omenim, da v naših vrstah tudi letos nastopa Žarko Rot, 'tujec' iz Kobarida, ki se v naših vrstah dobro počuti. Obenem pa naj še dodam, da je naš vratar Vladimir Predan ravno letos odigral svojo sto to zaporedno tekmo za barve našega moštva. Zato je Predan prejel posebno društveno priznanje.»

OLIVO DOMENIS (Pulfero Podbonesca): «Naše moštvo Pulfero iz Podbonesca letos nadvse pozitivno igra. Nastopamo namreč v 3. amaterski ligi in smo drugi na lestvici s točko zaostanka za vodilno ekipo. Glavni problem pri našem društvu je, da mora-

mo igrati vse tekme na tujem, saj še ne razpolagamo z domačim igriščem. Trenutno igramo na igrišču Galiana pri Čedadu. Naš cilj v letošnjem prvenstvu je, da zadovoljivo igramo in da si mladi domači igralci naberejo potrebnih izkušenj ter da dokončno uredimo igrišče v domačem kraju v Podbonescu. Po vseh predvidevanjih bomo letos spomladaj končno razpolagali z novim nogometnim pravokotnikom. Ta pridobitev bo poglobitvena pomena za nadaljnji razvoj nogometa v naši občini in torej tudi start za kvalitetnejše dosežke.»

«Kako ocenjujeta dosedanje dosežke ostalih nogometnih ekip z beneškega področja?»

PETER ZUANELLA: «Opredelil bi se na 2. amatersko kategorijo, oziroma C skupino, v kateri nastopajo naše ekipe. Delno razočara enajsterica Audace iz St. Lenarda, saj je lani zasedla kar tretje mesto na končni lestvici. Trenutno pa je vpletena v borbo za obstanek. Enako velja tudi za Torresanes iz Tavornjane in Faedese iz Foje, katerih prvotni cilj pa je bil obstanek v ligi. Stela Azzurra iz Ahten pa je uvrščena na sredini razpredelnice z istim številom točk kot naša Savognese in Gaglianese iz okolice Čedada. Naj za ekipo Stelle Azzurre iz Ahten dodam še naslednje: to moštvo je nastalo po spojitvi dveh tamkajšnjih nogometnih društev, in

sicer Subida in Racchiusa, točen naziv novo nastalega društva pa je: Stela Azzurra Attimis Racchiuso. Nadvse pozitivno pa igra enajsterica Dolegrano iz Dolenje, ki se bori za napredovanje v višjo ligo.»

Za boljši pregled vam posredujemo lestvico C skupine 2. AL po 13. kolih: Tavagnafelt 21; Olimpia Paderno 19; Dolegnano (Dolenja) 18; Natissone 16; Real UD 15; Stela Azzurra, Savognese, Gaglianese 14; Torresanes 13; Corino 12; Chiavris, Faedese, Audace 11; Nuova Udine 9; Reanese, Buttrio 5.

«Na splošno,» je zaključil Zuanella, «lahko trdimo, da so se doslej ekipe z našega področja dobro odrezale in prepričan sem, da se bodo vse rešile

izpada in s tem dokazale, da je naš nogomet kvaliteten.»

OLIVO DOMENIS: «Najprej pregledajmo 1. amatersko ligo. Z našega področja nastopa v tej ligi Valnatisone iz Špetra Slovenov. Ta enajsterica igra nad pričakovanjem, saj trenutno zaseda drugo mesto na skupni lestvici. Naj dodamo še, da se je Valnatisone lani boril za obstanek v ligi; letos, pa čeprav so v ekipi menjali precej igralcev in vključili veliko domačih, so se stvari popolnoma obrnile v pravo smer. Druga ekipa iz sosednjega področja pa je Cividalese iz Čedada, v kateri igra precej nogometašev iz Nediških dolin in je trenutno na sredini lestvice, čeprav smo od le-te pričakovali veliko. V A skupini 1. AL je torej Valnatisone na drugem mestu s 17 točkami, Cividalese pa na devetem z 12. Vodi pa Maniago z 18 točkami. Glede 3. amaterske lige poig ekipe iz Podbonesca, ki pa je edina nastopajoča ekipa iz Nediških dolin, nastopajo v raznih drugih skupinah videmske pokrajine še druga moštva tega našega obsejnega pasu. Naj pri tem omenim le v Terski dolini enajsterico Alta Val Torre, ki kljub trenutnim težavam, dobro igra. Enako pa velja za Nimis iz Nem.» (ik)

DANES V GREGORČIČEVI DVORANI

Mesečni šahovski brzopotezni turnir

Drevi bo ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, redni mesečni brzopotezni šahovski turnir, ki ga prireja šahovska komisija ZSSDL.

Na decembrskem turnirju je prvo mesto osvojil Filipovič, drugo mesto pa sta si delila D. Jelinčič in Pertot.

Turnirja se lahko udeležijo vsi privrženci šaha.

Po počitnicah že prvenstveni nastopi

Tudi naši najmlajši košarkarji bodo zopet začeli s prvenstvenimi nastopi. To velja tudi za Kontovelove dečke (na sliki: v tekmi proti miljskemu Interju)

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 15,00 din, naročnina za zasebne mesečno 180,00, letno 1.800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250,00, letno 2.500,00 din

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

6. januarja 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po delnem priznanju predvčerašnjim priprtih sardinskih pastirjev ARETIRANCI VPLETENI V UGRABITEV BULGARI

RIM — Štirje sardinski pastirji in neka druga oseba iz okolice Brindisi, ki so jih aretirali predvčerajšnjim v Laciju, so delno priznali, da so vpleteni v ugrabitev Anne Bulgari Calissoni in njenega sina Giorgio. To so včeraj karabinjerji potrdili na tiskovni konferenci, potem ko je namestnik državnega pravika iz Latine Giuseppe Mancini spremljal pripor v preiskovalni zapor. Peterico obtožuje ugrabitve, povzročitve hudih telesnih poškodb, nedovoljene posesti orožja, roba in združevanja v zločinske namene.

Karabinjerji so včeraj navedli, da so preiskovalci takoj po ugrabitvi Anne in Giorgio Bulgari - Calissoni osredotočili poizvedovanje na sardinske pastirje, ki živijo v Laciju. V teh prvih dneh so karabinjerji v južnem Laciju in na meji s Toskano preverili in zasliali kar 350 pastirjev. Med vsemi imeni, ki so se najpogosteje ponavljali pri teh poizvedovanjih, je bilo ime Francesca Piuja. Iz Sardinije se je preselil na «kontinent» pred devetimi leti in se je kaj kmalu vpletel v zločinsko dejavnost, najprej kot tat, kasneje se je posvetil trgovini z mamilami in kot kaže s še bolj donosnim poslom — z ugrabitvami.

Francesco Piu in njegovi so torej kaj kmalu prešli pod drobnogled preiskovalcev, ki so jim sledili na vsakem koraku. Karabinjerji so pri tem približno ugotovili, kje naj bi bila zaprta Anna Bulgari in njen sin Giorgio. Sodnik Mancini je že ukazal obkolitev osumljenega območja. V ta namen so mobilizirali kar tisoč karabinjerjev, ki so v popolni kamuflaži stiskali obrobo okoli domnevnega zapora. Sodnik Mancini pa je odredil takojšen umik, ko so svojci ugrabljenih dobili uhelj Giorgio Calissonija. Zbal se je namreč za življenje ugrabljenec, saj je bilo popolnoma jasno, da imajo preiskovalci opravka s kriminalci, ki bi lahko brez pomislekov likvidirali ugrabljenca, ob morebitnem vdoru karabinjerjev.

O krvoločnosti tolpe je pričal tudi podatek, da je bil Francesco Piu «učenc» Giacomina Baragliuja, sardinskega pastirja, ki je ugrabil milanskega industrijca Marzia Ostinija. Industrijca so po plačilu odkupnine ubili, truplo pa vrgli praščem kot krmo. Baragliu je po obsodbi zbežal z Asinare in se zatekel prav k svojemu «učencu» in sovaščanu Pijuju, ki mu je seveda nudil zatočišče. Zaradi te pomoči so Piuja obsodili na sedem mesecev zapora.

Preiskovalci so torej imeli še kar lahko delo, a zaradi krvoločnosti tolpe tudi skrajno vezane roke. V konkretno akcijo so šli šele po osvoboditvi obeh ugrabljenec. Po vsem so-

deč, pa niso ugonobili vse tolpe, dve osebi sta kot kaže na begu in prav ti imata denar, ki so ga plačali za odkupnino obeh ugrabljenec. Znesek pa še vedno ni znan, nihče ni namreč potrdil govorice o 4 ali celo 7 milijardah lir. Vsekakor pa je preiskava še vedno v teku. Preveriti morajo predvsem povezave med tolpo ugrabiteljev in sardinsko teroristično skupino «MAS» (Movimento armato sardo - sardinsko oboroženo gibanje), za katero pa se po mnenju večine skrivajo le navadni kriminalci. Dvojica, ki je na begu, bi lahko bila tista vez med ugrabitelji in teroristi. Resnici na ljubo, pa sta tudi oba brata Piu, Francesco in Giovanni Maria imela v preteklosti stike s to zločinsko skupino.

Francesco Piu in njegov brat Giovanni Maria, kolovodji tolpe, ki je ugrabila Anno Bulgari Calissoni in njenega sina Giorgio (Telefoto AP)

Ženske proti rimskemu kriminalu

RIM — Matere in žene proti kriminalu, tako bi lahko naslovili pobudo skupine rimskih žensk, ki so s svojim neposrednim angažiranjem znatno pomagale policiji v boju zoper organizirano zločinstvo. Italijanski časopisi so že veliko pisali o skupini mater rimskih narkomanov, ki so s svojimi izsledki in obtožbami prispevale k aretaciji znatnega števila razpečevalcev, včeraj pa so stopile na plan žene, da bi svoje soproge osvobodile podobne more: skrivnih sportnih stav. «Žrtev» budnosti žensk je bil sam odgovorni omrežja nedovoljenih sportnih stav, zaradi katere je obubožala

marsikatera rimska družina. Policija je namreč aretirala 54-letnega Luigi Alberta, tatu in sleparja, ki je imel že večkrat opravka s pravico in ki je leta 1980 pobegnil iz kriminalistične umobolnice Barcellona Pozzo di Gotto.

Alberti, na čigar domu so zaplenili 150 milijonov lir v čekih in gotovini, ponarejene potne liste in vozniška dovoljenja, je v kratkem času postavil na noge pravo omrežje skrivnih sportnih stav, ki bi lahko tekmovalo s Totocalciom. Ob aretaciji Alberta so preiskovalci prijavili sodišču tudi 26-letno Patrizio La Bruno, žensko, s

katero je izsiljevalec živel. Ženska je med drugim izjavila, da je nečakinja Antonia La Brune, oficirja bivše obveščevalne službe SID, ki je bil vpleten v preiskavo o pokolu na Trgu Fontana in o umoru novinarja Mina Pecorellija.

□ NEAPELJ — Karabinjerji so pri Caserti aretirali sedem domnevnih pripadnikov kamoristične skupine «nuova famiglia». Na njihovih domovih so odkrili šest pušk, dve pištole, kilogram razstreliva, municijo najrazličnejših kalibrov in 15 doz mamil.

O begu Zaze začeli sodno preiskavo

RIM — O nedopustnem begu kolovodje neapeljskega podzemlja Micheleja Zaze iz zasebne klinike «Mater Dei» bodo uvedli sodno in upravno preiskavo. To je včeraj sklenil rimski generalni državni pravdnik Franz Sesti na podlagi zajetne dokumentacije o sodnih dogodivščinah Zaze, ki so mu omogočile, da so mu najprej določili navaden hišni pripor, iz katerega je lahko nemoteno zbežal, saj ga ni nihče nadzoroval.

Vso dokumentacijo je sedaj Sesti poslal v Perugia, ki je pristojna za vse postopke proti rimskim sodnikom.

Sindikalni spor v francoskem koncernu se zaostruje

Spopadi med delavci avtomobilske tovarne Talbot

PARIZ — Tovarna avtomobilske družbe Talbot v Poissyju je že nekaj dni prizorišče ostrih spopadov med delavci, ki bi hoteli nadaljevati z delom, in tistimi, ki bi hoteli nadaljevati s stavko. Izgredi, ki so se začeli v torek po skoraj enomesečni prekinitvi dela, so se zaostrili v sredo, včeraj pa so dosegli tako ostrino, da so bili sami sindikalisti prisiljeni poklicati policijo v tovarno. Začetni obračun spopada je bil 35 ranjenih.

Izredna napetost v tovarni v Poissyju je odraz hude krize, ki jo preživlja družba Talbot. Nekoč last ameriškega koncerna Chrysler je družba pred nekaj leti prišla v sklop francoskega koncerna Peugeot. Kljub spremembi lastništva pa ni dosegla briljantnih rezultatov in vse kaže, da sedaj misli koncern Peugeot na oblikovanje neke avtonomne

družbe, da pasiva Talbota ne bi prizadela bolj uspešnega poslovanja drugih dveh členov koncerna Peugeot in Citroena.

V okviru načrtov o sanaciji sodi tudi vrsta odpustov. V Poissyju naj bi tako odpustili 1.900 delavcev na skupno 17.000 zaposlenih. Direkcija tovarne, ki je najprej nameravala odpustiti skoraj 3.000 delavcev, je pristala na 1.900 odpustov za Božič po dolgih pogajanjih s sindikati. Vendar osnutek sporazuma je vnesel ostre razprtije v samo sindikalno gibanje: prokomunistična CGT je pripravljena na iskanje kompromisne rešitve in se zavzema za prekinitev stavke, socialistično usmerjena CFDT pa je usmerjena v zaostritev sindikalnega spora in se predstavlja kot braniteljica emigrantov, saj bi 70 odst. odpustov zadevalo prav delavce nefrancoskega porekla.

Napetost, ki je prišla do izraza v torek, ko bi tovarna morala spet začeti z obratovanjem, se je v sredo zaostrila in prišlo je do prvih fizičnih obračunavanj, ki so se včeraj spremenili v pravo bitko med tistimi, ki bi se radi vrnili v službo in nekaj sto pripadniki avtonomnega sindikata, ki so se zabarikadirali v montažni oddelek. Pri tem je najbrž imelo precej odgovornosti tudi vodstvo podjetja, ki neti spore med različnimi tabori delavcev.

Vzporedno se je razvnela tudi besedna vojna med različnimi sindikalnimi strujami: CGT in CFDT, ki sta sicer enotni v pripisovanju vodstvu podjetja dobrega dela odgovornosti za incidente, se drug drugega obtožujeta nedoslednosti in popuščanja upravi, proti obema pa nastopa avtonomni sindikat CSL. Vse to pa najbrž na koži delavcev...

Miki Muster:

Gusarji

(52.)

Sovjetski okulist obtožuje

MOSKVA — Svetovno znani sovjetski okulisti Sviatoslav Fjodorov, ki je izumil med drugim revolucionarno metodo zdravljenja kratkovidnosti, je včeraj v intervjuju z urednikom dnevnika Trud, zelo ostro obsodil birokratske zapreke in tehnološko zaostalost SZ, ki preprečujejo uspešno širjenje novih sistemov zdravljenja očesne mreže in glavkoma.

Okulist, ki je uspešno zdravil s posebnim kirurškim posegom na tisoče primerov kratkovidnosti, se pritožuje predvsem nad slabo kakovostjo umetnih steklovin in nad slabimi napravami, ki znatno zaostajajo za tujimi. Zaradi vsega tega pa lahko zdravi le okoli 6.000 pacientov na leto, medtem ko bi bilo treba vsaj 120.000 kirurških posegov samo proti kratkovidnosti.

Nov proces zaradi požiga Reichstaga?

BONN — Robert Kempner, ameriški tožilec na nürnberškem procesu proti nacističnim vojnim zločincem, je predlagal, naj bi obnovili proces o požigu nemškega parlamenta Reichstaga. Kempner je naslovil poziv v tem smislu nizozemski kraljici ob skorajšnji obletnici usmrtitve Nizozemca Marinusa Van Der Lubba, ki so ga nacisti obtožili zločina. Čas je — meni Kempner — da tudi z razsodbo sodišča potrdimo znano dejstvo, da je parlament zažgal sam predsednik Reichstaga Hermann Göring.

Obsodba Van Der Lubba namreč ni bila še revidirana, le njen prepis so zbrisali iz kazenskih arhivov obeh nemških republik.

Mraz v Mehiki: 100 mrtvih

CIUDAD MEXICO — Mehiko je v prejšnjih dneh zajel izreden val mraza in v državi so zabeležili najnižje temperature v zadnjih 25 letih. Mraz (ponekod so namerili tudi 15 stopinj pod ničlo) je zahteval nad sto človeških življenj, po večini avtomobilistov, ki so izgubili oblast nad svojimi vozili na poledenelih cestah. Skoraj ves pridelek pomaranč v državi Nuevo Leon, ki pridelava dobro četrtino vse mehiške proizvodnje agrumov, je bila uničena, hudo škodo pa je mraz prizadejal tudi plantažam kave in žitnim poljem.